

Startnotitie Omgevingswet

Omgevingswet
nieuwkoop

Gemeente Nieuwkoop

12 oktober 2017

INHOUD

INHOUD	1
1. INLEIDING	2
2. STAKEHOLDERANALYSE	3
3. COMMUNICATIE- EN PARTICIPATIESTRATEGIE	3
4. ANALYSE BESTAAND BELEID EN REGELGEVING	4
5. IMPACT OMGEVINGSWET VOOR DE GEMEENTE	6
5.1 Algemeen	6
5.2 Veranderingen in taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.....	7
5.3 Inhoudelijke veranderingen bij de stap naar een omgevingsplan.....	8
5.4 Overgang naar het omgevingsplan en wijziging daarvan	8
6. IMPACT DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET (DSO)	10
6.1 Omgevingsloket	10
6.2 Impact DSO op de gemeente	11
6.4 Globale tijdsplanning	12
7. IMPACT FINANCIËEL	13
7.1 Algemeen	13
7.2 Digitaal stelsel	13
8. VERVOLG: DRIE SPOREN	15
8.1 Implementatie	15
8.2 Omgevingsvisie	16
8.3 Experiment omgevingsplan	17
9. ORGANISATIE	19
10. PLANNING.....	20
BIJLAGEN	21
Bijlage 1 Stakeholderanalyse	22
Bijlage 2 Communicatie- en participatiestrategie	33
Bijlage 3 Analyse bestaand beleid en regelgeving	41
Bijlage 4 Kerninstrumenten omgevingswet.....	45
Bijlage 5 Hulpmiddelen bepalen verandertype / invoeringsstrategie.....	46
Bijlage 6 Toelichting experiment omgevingsplan	47

1. INLEIDING

Deze startnotitie is het vervolg op het Plan van Aanpak implementatie Omgevingswet, dat de gemeenteraad op 9 maart 2017 heeft vastgesteld en vooral procesmatig van aard was. De startnotitie maakt de aanpak van het integrale implementatietraject inzichtelijker.

In de startnotitie worden, net zoals in het plan van aanpak, binnen dit traject drie sporen onderscheiden: implementatiespoor¹, omgevingsvisie en experiment omgevingsplan.

In deze startnotitie wordt een aantal bouwstenen (documenten) die integraal als bijlage zijn opgenomen, samengevat en nader geduid. Er zijn een stakeholderanalyse en communicatie- en participatiestrategie opgesteld. Verder heeft een eerste analyse plaatsgevonden van het bestaande beleid en verordeningen. Ook wordt de impact van de wet nader verkend.

Op één punt wordt expliciet voorgesteld af te wijken van het plan van aanpak. Dat betreft het experiment omgevingsplan, met als oorspronkelijke keuze (de kern) Korteraar. Dit naar aanleiding van recente ontwikkelingen in de wetgeving en overleg met het Ministerie van I&M. Onder 8.3 wordt hier nader op ingegaan.

Inmiddels is bekend dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet minimaal een jaar wordt uitgesteld. Waar het plan van aanpak nog uitging van 2019, is inmiddels sprake van 2020 of zelfs 2021. Uitstel betekent evenwel geen afstel. Het nieuwe wettelijk stelsel heeft brede steun van de Tweede en Eerste Kamer en van andere overheden, koepels en belangenorganisaties.

Het uitstel heeft voor Nieuwkoop als positief effect dat het traject voor de omgevingsvisie en het experiment omgevingsplan breder ingestoken kunnen worden, maar alsnog kunnen worden afgerond voordat de wet in werking treedt, zonder concessies te doen aan het proces.

¹ *Uitsluitend de interne juridische en organisatorische implementatie van de nieuwe Omgevingswet*

2. STAKEHOLDERANALYSE

De basis voor de stakeholderanalyse (**bijlage 1**) is gelegd met input van diverse afdelingen, ook buiten het strikt fysieke domein. Doel was een overzicht van partijen en personen waarmee de gemeente te maken heeft bij besluit- en beleidsvorming die (in)direct de fysieke leefomgeving raakt. Wie oefent hier invloed op uit en/of ondervindt hier effect van?

Vervolgens is onderscheid gemaakt tussen interne en externe stakeholders, en is per stakeholder aangegeven bij welk spoor van het integrale implementatietraject deze betrokken wordt. De grootste groep stakeholders is gekoppeld aan het spoor omgevingsvisie.

De communicatie- en participatiestrategie bouwt voort op deze analyse.

3. COMMUNICATIE- EN PARTICIPATIESTRATEGIE

De Omgevingswet beoogt te werken met meer open normen, maatwerk en flexibilisering. Dit heeft gevolgen voor de samenleving, maar ook voor (onderdelen van) de gemeentelijke organisatie. Om de ontwikkelingen en veranderingen, die de wetwijziging met zich meebrengt, te realiseren zijn participatie en draagvlak – zowel intern als extern – essentieel.

De communicatie- en participatiestrategie (**bijlage 2**) zet de eerste belangrijke lijnen uit over de manier(en) van communicatie en participatie voor het integrale traject.

In de geest van de Omgevingswet wordt gestreefd naar zoveel mogelijk betrokkenheid. De positie van de stakeholder op de participatieladder kan gedurende het proces veranderen doordat een bepaald thema of onderwerp belangrijk(er) wordt.

De communicatie- en participatiestrategie bevat een opsomming van communicatiemiddelen. Deze worden geselecteerd en ingezet om op een doelmatige manier een zo groot mogelijke groep (verschillende) stakeholders te bereiken gedurende het gehele traject.

Een daadwerkelijk communicatie- en participatieplan met een gedetailleerde uiteenzetting hoe stakeholders bij welke fase of vervolgstap in het traject betrokken worden, volgt later in het proces voor elk afzonderlijk spoor (programmaplan, uitgangspuntennotities).

4. ANALYSE BESTAAND BELEID EN REGELGEVING

De Omgevingswet biedt nieuwe inzichten, mogelijkheden en instrumenten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Dit strekt van visie- en beleidsvorming, programma's, regelstelling en vergunningverlening tot aan toezicht, handhaving en monitoring.

De gemeente zal opnieuw moeten nadenken over het gewenste beleid en de vraag welke regels de realisatie van dat beleid kunnen helpen verwezenlijken. Het is niet de bedoeling bestaand beleid en bestaande regels klakkeloos om te zetten. Sterker nog: dit biedt kansen om waar mogelijk de regeldruk voor inwoners, ondernemers en instellingen te verminderen.

Anderzijds is een inventarisatie van bestaand beleid en regelgeving en analyse daarvan in het licht van de Omgevingswet nodig om de impact van de wet inzichtelijk te kunnen maken. Deze kan dienen als brondocument voor de op te stellen omgevingsvisie. Tevens wordt zichtbaar welke onderdelen de gemeente vooruitlopend op de Omgevingswet nog moet herzien.

De eerste analysestap maakt inzichtelijk welke visies, beleidsstukken en verordeningen voor de fysieke leefomgeving de gemeente Nieuwkoop heeft én hoe deze kunnen worden ingepast in het stelsel van de Omgevingswet. Deze analyse is inmiddels uitgevoerd. In deze notitie is een samenvatting opgenomen ([bijlage 3](#)).

Veel beleidsdocumenten zullen deels in de omgevingsvisie en deels in een programma landen en grote delen van verordeningen zullen overgaan naar het omgevingsplan. Verder biedt het instrument programma tal van integratiemogelijkheden. De analyse van bestaand beleid en regelgeving wordt gaandeweg het integrale implementatietraject verder uitgewerkt.

De eerstvolgende stap is afstemming met de vakafdelingen over de noodzaak, actualiteit, wensen, kansen en bedreigingen m.b.t. 'hun' beleid. Met deze input kan een aanzienlijke verdiepingsslag worden gemaakt. Dan gaat het bv. over de inhoud van het beleid, maar ook de vraag of het nog terug moet komen onder de Omgevingswet en in hoeverre het geïntegreerd zal worden.

Vervolgens zal bij het opstellen van de omgevingsvisie de door de gemeente voorziene (en deels ook door hogere overheden voorgeschreven) hoofdlijnen van beleid geconfronteerd worden met de door inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden ingebrachte wensen en behoeften.

Hieronder staat een voorbeeld van het toegepaste format voor de analyse, die de basis vormt voor overleg met de vakafdelingen.

Structuurvisie gemeente Nieuwkoop 2040 deel 1

inhoud	De structuurvisie vormt het toekomstbeeld voor Nieuwkoop, waarin is aangegeven welke ambities de gemeente heeft en hoe die gewenste situatie kan worden bereikt. Dit toekomstbeeld bestaat uit het creëren van een groene, dynamische en op duurzaam gerichte gemeenschap met sterke contrasten tussen de kernen, het agrarisch landschap en het natuurgebied.					
grondslag	art. 2.1 Wet ruimtelijke ordening					
karakter	verplicht					
vaststelling en looptijd	vastgesteld 16 juli 2009, looptijd: 2009- 2040					
sanctie niet tijdige herziening	geen					
onderdeel	Omgevingswet					overig
	omgevings- visie	programma	omgevings- plan	omgevings- waarde	beleids- regel	
h1: inleiding	m (t)					
h2: huidige situatie	m (k)					
h3: kansen	m (t)					
h4: situatie in 2040	m (t) / (vi)					
h5: doelen 2040	m (vi)					
h6: uitvoeringsstrategie		m (m)				

toelichting tabel

m= mogelijk

(vi) = visie, (k) = beschrijving kwaliteit, (t) = toelichting, (m) = maatregelen

Art. 3.1 van de Omgevingswet verplicht de gemeenteraad tot het vaststellen van een omgevingsvisie voor het gehele grondgebied. De wetgever onderscheidt drie verplichte onderdelen:

1. (k) beschrijving hoofdlijnen kwaliteit fysieke leefomgeving
 2. (vi) visie en beleid: hoofdzaak van het integrale beleid voor de fysieke leefomgeving
 3. (vi) hoofdlijnen voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied
- (t) Daarnaast kan de omgevingsvisie uiteraard voorzien worden van een toelichting.

Bijna de gehele structuurvisie kan in dit nieuwe instrument (omgevingsvisie) worden opgenomen of omgezet.

Alleen H6 over de uitvoering kan beter in een programma worden opgenomen, omdat het maatregelen bevat en op uitvoering is gericht.

5. IMPACT OMGEVINGSWET VOOR DE GEMEENTE

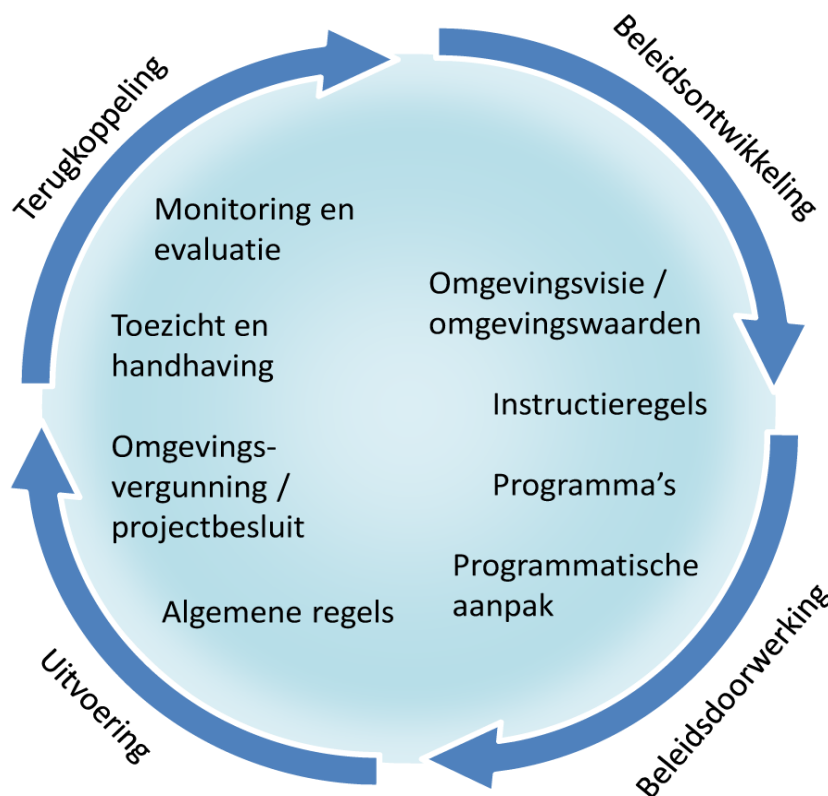
5.1 Algemeen

De Omgevingswet heeft een brede impact. Dit hoofdstuk biedt een kort overzicht van de juridische gevolgen. Voor Nieuwkoop zal deze impact in het vervolg van het integrale implementatietraject nader worden uitgewerkt.

De Omgevingswet biedt nieuwe instrumenten, taken en integratiemogelijkheden. De wet heeft een grote reikwijdte qua breedte van onderwerpen (bodem, water, lucht en overige milieuaspecten, ruimtelijke ordening, infrastructuur, cultureel erfgoed, natuur, landschap) en beslaat de hele beleidscyclus (zie figuur).

Voor de gemeente betekent dat:

- één omgevingsvisie voor het gehele gemeentelijke grondgebied, die het strategische beleid voor de fysieke leefomgeving bevat (opvolger van de structuurvisie),
- programma's voor de uitwerking van beleid, gebiedsontwikkeling en uitvoeringsplannen met maatregelen, en
- in de categorie algemene regels: één omgevingsplan voor het gehele gemeentelijke grondgebied, dat de regels over activiteiten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving bevat (opvolger bestemmingsplan en grote delen van gemeentelijke verordeningen).

De belangrijkste instrumenten zijn behandeld ([bijlage 4](#)). De Omgevingswet regelt ook tal van andere instrumenten en onderwerpen: zorgplichten, toedeling taken aan overheden, milieueffectrapportage, gedoogplichten, grondexploitatie, onteigening, voorkeursrecht, schade, financiële instrumenten, bevoegdheden in ongewone omstandigheden en adviesorganen.

5.2 Veranderingen in taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Er zijn onderwerpen waarvoor de gemeentelijke beleidsruimte verruimd wordt, maar ook is sprake van nieuwe onderwerpen voor beleid, regelstelling en uitvoering die gedecentraliseerd worden en als extra taak bij de gemeente terechtkomen. Dit beperkt zich niet tot regel- en beleidstelling, maar behelst nadrukkelijk ook toezicht en handhaving. Een bijkomend gevolg is extra uitvoeringskosten, waarbij aangetekend moet worden dat slechts een gedeeltelijke / geringe financiële tegemoetkoming vanuit het Rijk te verwachten valt.

1. Milieubelastende activiteit

Het huidige Activiteitenbesluit regelt een groot aantal milieubelastende activiteiten. Een flink deel wordt gedecentraliseerd. Daar mag de gemeente zelf regels voor stellen, zoals voor kantoren en horeca. De in het Activiteitenbesluit opgenomen afstandsnormen tussen de activiteit en een milieugevoelige functie vervallen. Ook daar kan de gemeente in het omgevingsplan regels voor stellen, alsmede de milieugebruiksruimte regelen.

2. Geluid

De gemeente krijgt meer beleidsruimte bij gemeentelijke wegen en bedrijfsactiviteiten, en moet rekening houden met geluidhinder en regels stellen over geluid bij bedrijfsactiviteiten (BKL). In de Aanvullingswet geluid Omgevingswet wordt geluid rond bedrijventerreinen en langs wegen en lokale spoorwegen geregeld. De gemeente moet basiskaarten en geluidproductieplafonds vaststellen en rekening houden met de geluidsbelasting.

3. Geurhinder

De gemeente moet rekening houden met geurhinder, moet een bebouwingscontour geur vaststellen en kan daarover regels stellen.

4. Bodem

Vrijwel alle regels over bodembescherming vervallen, behalve (deels) voor oude gevallen en een specifieke zorgplicht voor de bodem. Gemeenten kunnen aanvullend beleid en regelstelling zelf ter hand nemen.

5. Bouwen en regels rond bouwwerken

Omdat bepaalde regels uit het Bouwbesluit vervallen, kan de gemeente regels stellen over:

- gebruik open erven en terreinen,
- hinder en overlast,
- aansluitingen op nutsvoorzieningen (energienet, warmtenet, riolering),
- voorzieningen voor de brandweer (opstelplaatsen, bluswater),
- bouw- en vloerpeil,
- beperkingen ten aanzien van uitlopende bouwmaterialen,
- op eigen terrein voorzien in de parkeer- en stallingsbehoefte voor auto's en fietsen,
- grenzen aan aantal personen (overbewoning) vanuit oogpunt van gezondheid.

Aanvullende maatwerkregels zijn in specifieke gevallen mogelijk: aanscherping EPC-norm nieuwbouw en aanscherping milieuprestatie van bouwmaterialen nieuwbouw.

5.3 Inhoudelijke veranderingen bij de stap naar een omgevingsplan

Het omgevingsplan is veel breder dan een bestemmingsplan. Ter illustratie hiervan een lijst van niet-verplichte regels, die alleen in het omgevingsplan mogen worden opgenomen:

- milieubelastende activiteit waarvoor het Rijk geen regels meer stelt;
- afstanden tussen milieubelastende activiteit en milieugevoelige functie;
- aanvullende regels over bodembescherming;
- aanwijzing en bescherming gemeentelijk stads- of dorpsgezicht;
- aanwijzing en bescherming gemeentelijke monumenten;
- aanwijzing en bescherming beeldbepalende panden en landschap;
- overige regels over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.

Er kunnen ook meer typen regels in het omgevingsplan worden opgenomen dan in een bestemmingsplan, zoals maatwerkregels, regels over monitoring en indieningsvereisten voor een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan. Ook kan de gemeenteraad een omgevingswaarde² vaststellen.

5.4 Overgang naar het omgevingsplan en wijziging daarvan

Op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft Nieuwkoop ‘automatisch’ een omgevingsplan. De wetgever noemt dat het “omgevingsplan van rechtswege”. Alle geldende bestemmingsplannen worden op dat moment aangemerkt als onderdeel van het omgevingsplan Nieuwkoop. Voorbeeld: het bestemmingsplan Zuidhoek wordt het onderdeel Zuidhoek van het omgevingsplan Nieuwkoop.

Op de datum van inwerkingtreding vervalt een aantal rechtstreeks werkende rijksregels voor milieu-activiteiten. De wetgever wil niet dat er dan een vacuüm ontstaat omdat de gemeente voor die onderwerpen nog geen regels in het omgevingsplan heeft vastgesteld. Daarom voegt de wetgever voor die onderwerpen meteen regels toe aan het omgevingsplan van rechtswege. Dat is de zogenaamde ‘bruidsschat’. De gemeente mag die daarna wel wijzigen.

Het omgevingsplan van rechtswege bestaat dus uit alle geldende bestemmingsplannen en de bruidsschat. Dat deel blijft ongewijzigd in ruimtelijkeplannen.nl.

De gemeente moet het omgevingsplan van rechtswege voor 2029 omzetten naar het nieuwe stelsel, en aanvullen met alle noodzakelijke regels over activiteiten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving die nu in verordeningen voorkomen. Alle wijzigingen moeten voldoen aan nieuwe digitale standaarden en worden opgenomen in het Register Omgevingsdocumenten (ROD).

² *Kwaliteitsnorm om beleid van een omgevingsvisie uit te voeren voor (een onderdeel van) de fysieke leefomgeving, gesteld door gemeente, provincie of Rijk of volgend uit Europese of andere internationale verplichtingen.*

Er zijn twee mogelijkheden tot wijziging van het omgevingsplan van rechtswege. De eerste is dat de gemeente een bestaand onderdeel van het omgevingsplan herziet. Dat kan de hele bestemming zijn, of een wijziging van de voorschriften. De tweede is dat de gemeente het omgevingsplan aanvult met regels die er nog niet in voorkwamen, bijvoorbeeld regels uit verordeningen.

1. Herziening van een bestaand onderdeel

Voor de herziening van een bestaand onderdeel gelden de nieuwe bepalingen en digitale standaarden van de Omgevingswet. Als de gemeente voor een bepaalde locatie een planregel of de verbeelding wil herzien, moet voor die locatie een complete set planregels met een nieuw deel van de verbeelding worden vastgesteld. Dat geldt ook als de gemeente slechts één planregel wil herzien. Het nieuwe deel van het omgevingsplan wordt opgenomen in het ROD en tegelijkertijd geschrapt uit ruimtelijkeplannen.nl.

In de praktijk zal ‘gebied voor gebied’ het omgevingsplan van rechtswege worden omgezet en geactualiseerd naar het nieuwe stelsel. Het in één keer herzien is een te grote opgave en ook inefficiënt. Voor de omzetting en actualisering zal een planning worden opgesteld. Als het nodig is om een nieuwe opzet, inhoud en vorm van regels te hanteren, is het wenselijk die vanaf de eerste herziening toe te passen.

2. Aanvulling met nieuwe regels

Als de gemeente voor een locatie of het gehele grondgebied het omgevingsplan wil aanvullen met regels die er nu niet in voorkomen, bijvoorbeeld over het beschermen van bomen, is de opgave eenvoudiger. De aanvullende regels moeten wel voldoen aan de Omgevingswet, maar de bestaande regels voor de locatie hoeven niet overgezet te worden van ruimtelijkeplannen.nl naar het ROD. Regels in een verordening vervallen op het moment dat deze naar het omgevingsplan worden overgezet en voor het gehele grondgebied gaan gelden.

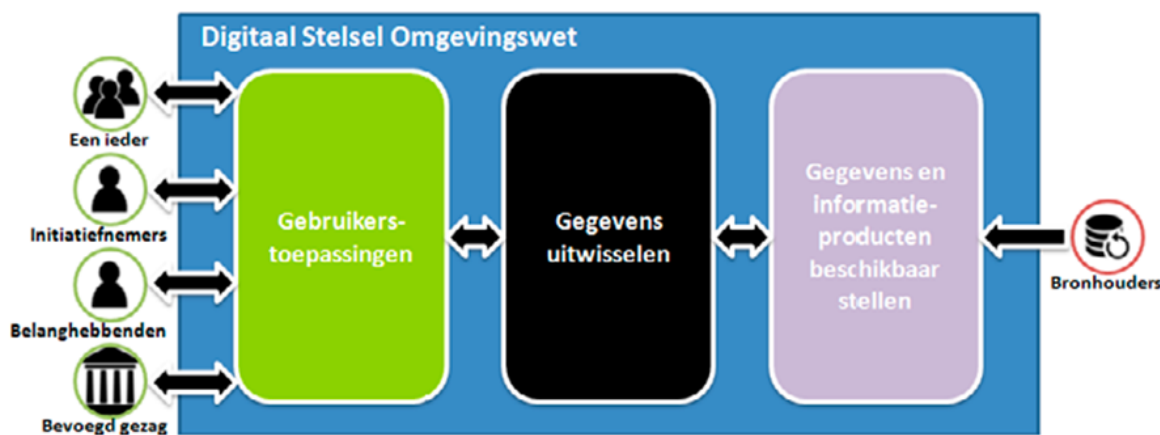
Het ligt voor de hand de aanvulling ook stapsgewijs ter hand te nemen, maar die opgave kan mogelijk al binnen enkele jaren worden afgerond.

6. IMPACT DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET (DSO)

Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Daarom wordt een nieuw Digitaal Stelsel voor de Omgevingswet (DSO) ontwikkeld.

Het DSO is een samenhangend geheel van afspraken, gebruikerstoepassingen, voorzieningen en registraties die nodig zijn voor de processen van de Omgevingswet.

Uitgangspunten van het DSO zijn dat de gebruiker centraal staat, en dat standaarden worden gebruikt om ketensamenwerking³ te faciliteren.

Gemeenten, provincies en waterschappen bepalen zelf welke methode zij willen gebruiken voor het analyseren en specificeren van hun lokale regelgeving. Alleen de wijze waarop gegevens aan het DSO aangeleverd moeten worden staat vast: via het standaard koppelvlak Informatiemodel Toepasbare Regels (IMTR).

6.1 Omgevingsloket

Voor iedere gebruiker (burger, bedrijf, overheden) krijgt het digitaal stelsel de vorm van één loket: het nieuwe Omgevingsloket. Hierin kan de gebruiker achtereenvolgens:

1. Oriënteren

- Omgevingsdocumenten inzien. Dat zijn formele besluiten van overheden zoals de omgevingsvisie, programma's, omgevingsplannen en omgevingsvergunningen.
- Alle andere beschikbare gegevens over de fysieke leefomgeving bekijken. Dit kan zowel op een kaart als in tekst in de vorm van regels.

³ Partijen werken opeenvolgend met elkaar samen aan één product of proces

2. Checken

- Via vragenbomen zien welke regelgeving⁴ op een locatie van toepassing is.
- Via vragenbomen zien welke vergunnings-, meldings- of andere informatieplicht op een locatie geldt voor een initiatief.

3. Opstellen en indienen

- Een aanvraag voor een vergunning of melding opstellen en indienen, of via het loket voldoen aan een informatieplicht.

Het nieuwe Omgevingsloket vervangt bij de inwerkingtreding van de wet de bestaande toepassingen Omgevingsloket online (OLO), Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) en ruimtelijkeplannen.nl.

6.2 Impact DSO op de gemeente

De componenten van het DSO worden op landelijk niveau ontwikkeld. De gemeente is echter verantwoordelijk voor de eigen (interne) informatievoorzieningen en de aansluiting ervan op het DSO. Om het DSO goed te laten werken dient Nieuwkoop het volgende te doen:

1. Aansluiten op het DSO

- Aansluiten op de landelijke voorzieningen van het DSO;
- Aanpassingen van bestaande software op de standaarden van de DSO (aanpassen of vervangen: bestemmingsplan- en vergunningenapplicatie, OLO, GIS-systeem, Geodatabase, Gegevensmakelaar, Document Management Systeem, Kadasterapplicatie);
- Aanschaf van nieuwe software (Zaaksysteem, e-depot);
- Actualiseren van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) van het programma Agenda 2020 (Mijn overheid-berichtenbox, Mijn overheid-Lopende zaken, E-herkenning, DigiD, Idensys, Digimelding, Digikoppeling, Digitale handtekening);
- Zorgen dat applicaties aansluiten op basisregistraties (Nieuw Handelsregister, WOZ, Kadaster, Basisregistratie ondergrond, BAG, BRP);
- Opheffen register Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb). Dit register vervalt op termijn en daarmee ook het gemeentelijke register. Mogelijk moet dit voorlopig nog in stand gehouden worden, maar hoeft de gemeente nieuwe besluiten er niet meer in op te nemen.

2. Werkprocessen aanpassen

- Inrichten van werkprocessen (besluiten opstellen en leveren, archivering, inrichting functioneel beheer van aangepaste en nieuwe applicaties);

⁴ Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn minimaal de rijksregels via het Omgevingsloket te bekijken. Daarnaast kunnen gemeenten, provincies en waterschappen eigen lokale regels toevoegen.

- Besluiten opstellen in overeenstemming met het DSO:
 - a) De gemeente moet besluiten opstellen conform standaarden. Er komen verplichte nieuwe digitale standaarden voor alle besluiten op grond van de Omgevingswet: eerst voor het omgevingsplan, de omgevingsvisie, programma's, en op termijn voor omgevingsvergunningen, handhavingsbesluiten en andere besluiten. Digitale vaststelling is verplicht.
 - b) Besluiten opstellen conform eisen voor toepasbare regels. Doel van toepasbare regels is om de gebruiker via zo min mogelijk vragen te leiden naar het antwoord of een activiteit is toegestaan, of dat er een vergunning of melding nodig is. Daarvoor is nodig dat de regels gebruik maken van zo veel mogelijk eenduidige begrippen en niet op verschillende manieren kunnen worden uitgelegd.
 - c) Vragenbomen opstellen conform standaard toepasbare regels. Dit betreft het opstellen van vragenbomen voor gemeentelijke vergunningen en meldingen in het DSO.
 - d) De gemeente moet als bronhouder onderzoeks- en monitoringsgegevens leveren aan het DSO ten behoeve van de informatiehuizen⁵. Alle (bovengenoemde) besluiten die als omgevingsdocument zijn aangemerkt moet de gemeente leveren aan het DSO en komen in het ROD.

3. Andere besluiten opstellen conform standaarden

Er komen mogelijk ook verplichte standaarden voor aangewezen besluiten met publiekrechtelijke beperkingen buiten de Omgevingswet. Ook die categorie van besluiten moet de gemeente verplicht leveren aan het DSO. Deze worden doorgeleverd aan de Basisregistratie Kadaster (BRK).

6.4 Globale tijdsplanning

2018	2019	2020
Data fysieke leefomgeving op orde brengen Actualiseren GDI		
	Aanpassingen software Aanschaf nieuwe software	
	Aansluiten op DSO Inrichten werkprocessen	

⁵ Kenniscluster waarin per sector informatie uit verschillende bronnen verzameld en gecoördineerd wordt.

7. IMPACT FINANCIËEL

7.1 Algemeen

De invoering van- en voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet is op alle overheidsniveaus een kostbare operatie. De gemeentelijke kosten zijn in deze fase van het traject nog zeer lastig in te schatten. Voor de invoering is een rijksbijdrage te verwachten. De hoogte is nog niet bekend.

De VNG en Deloitte hebben een financieel model ontwikkeld om invoeringskosten, exploitatie- en frictiekosten, investeringen en budgettering die aanwijsbaar worden veroorzaakt door de Omgevingswet inzichtelijk te maken. Het kan ook als handvat dienen voor het opstellen van een begroting en het uitzetten van financiële acties.

Het VNG/Deloitte-model focust zich op de (potentiële) kostenkant. Baten worden niet meegenomen omdat deze volgens de ontwikkelaars van het model voornamelijk abstract en kwalitatief van aard zouden zijn.

Op dit moment is het vrijwel onmogelijk om het model voor de Nieuwkoopse situatie in te vullen. Alles hangt af van het ambitieniveau, de manier van werken, het tempo en de mate waarin de gemeente wil veranderen en de actuele opgave voor de komende jaren in het fysieke domein (herziening bestemmingsplannen, gebiedsontwikkeling). Dat geldt zeker voor de benodigde budgetten. Dit inzicht moet het integrale implementatietraject gaan opleveren. Per spoor komt in de uitgangspuntennotitie(s) en in het programmaplan een kostenraming. Hierbij zal het model voor het eerst als hulpmiddel kunnen dienen. Gaandeweg het proces kan de input (en daarmee de uitkomsten) steeds verfijnder en concreter worden.

Alleen voor onderdelen van het digitale spoor zijn de kosten enigszins in te schatten (zie 7.2).

Over de toekomstige werking, verandering en financiële impact van de wetswijziging moet dus binnen de organisatie voortdurend afstemming gezocht worden tussen financieel deskundigen en beleids- en uitvoerende medewerkers. Ervaringen van buurgemeenten kunnen hierbij ook meegenomen worden.

7.2 Digitaal stelsel

Eerder is uiteengezet wat de 'digitale impact' van de wetswijziging is en welke acties van de gemeente worden verwacht op dit gebied. De kosten hiervan kunnen al redelijk ingeschat worden, omdat concreter bekend is welke applicaties en voorzieningen hierbij betrokken zijn.

Hieronder worden – naar huidige inzichten en zeker nog niet uitputtend – respectievelijk de inschatting van incidentele en structurele kosten gespecificeerd.

Tabel 1: Incidentele kosten

Item	Beschrijving	Bedrag (€)	Periode	Opmerkingen
Software aanpassingen	o.a. bestemmingsplan- en vergunningen-applicatie	40.000	2019	Extra kosten nog niet gedekt
Aanpassingen voorzieningen	OLO	20.000	2019	Extra kosten nog niet gedekt
Nieuwe software	E-depot, zaakstelsysteem, digitale handtekening	15.000	2019	Extra kosten nog niet gedekt
GDI voorzieningen		0	2018	Gedekt uit budget informatievoorziening
TOTAAL		75.000		

Tabel 2: Structurele kosten

Item	Beschrijving	Bedrag (€)	Periode	Opmerkingen
Software aanpassingen	o.a. bestemmingsplan- en vergunningen-applicatie	8.000	Vanaf 2019	Verhoogde onderhoudskosten a.g.v. aanpassingen
Aanpassingen voorzieningen	OLO	0		Eventuele kosten meegenomen in onderhoudskosten software
Nieuwe software	E-depot, zaakstelsysteem, digitale handtekening	6.000	Vanaf 2019	Nieuwe onderhoudskosten nog niet gedekt
GDI voorzieningen		5.000	Vanaf 2019	Gedekt uit budget informatievoorziening
TOTAAL		19.000		

Voor een aantal kostenposten zal gaandeweg het proces nog financiële dekking gevonden moeten worden. In de (concept)begroting van 2018 wordt voorgesteld een reserve voor de implementatie van de Omgevingswet in te stellen. Hiermee wordt een goede basis gelegd voor de werkzaamheden en noodzakelijke stappen in de eerste periode na het vaststellen van deze startnotitie. Zo nodig komen in volgende begrotingscycli nadere verfijningen of aanpassingen aan de orde. Dit geldt overigens voor de volle breedte van het implementatietraject.

8. VERVOLG: DRIE SPOREN

Deze startnotitie beslaat het integrale implementatietraject. Hierna zullen de implementatie van de wet, de omgevingsvisie en het experiment omgevingsplan ieder hun eigen spoor gaan volgen. De sporen blijven overigens wel grotendeels parallel lopen, want er blijft sprake van wederzijdse beïnvloeding vanuit het proces en de inhoud. Bepaalde aspecten van het implementatiespoor zijn richtinggevend voor de visievorming (en vice versa), die op haar beurt kaders stelt voor uitwerking in het (experiment) omgevingsplan.

De verschillende elementen uit de startnotitie zullen in het vervolgtraject nader uitgewerkt, en per spoor meer toegespitst gaan worden.

De stakeholderanalyse is in principe afgerond en blijft van toepassing op alle drie de sporen. De communicatie- en participatiestrategie is opgesteld voor het integrale traject. Deze wordt nader uitgewerkt tot communicatie- en participatieplan voor elk spoor afzonderlijk. Hetzelfde geldt voor de analyse bestaand beleid en regelgeving.

De impactanalyse zal verder worden uitgewerkt en bijgesteld, maar is voornamelijk van toepassing op het implementatiespoor. Bepaalde inhoudelijke en procesmatige keuzes in de andere twee sporen (omgevingsvisie en experiment omgevingsplan) kunnen ook financiële consequenties hebben. Dit zal inzichtelijk worden gemaakt en uitgewerkt in een kostenraming / budgettering in de respectievelijke uitgangspuntennotities.

8.1 Implementatie

Conform het plan van aanpak, waarvoor de zgn. 'routeplanner' van de VNG als handleiding is gebruikt, is het programmaplan de volgende stap in het implementatiespoor. Het programmaplan is een gedetailleerde uitwerking van de elementen in de startnotitie. Hiermee wordt het implementatiespoor gereed gemaakt voor uitvoering.

De vertraagde invoering van de nieuwe Omgevingswet betekent dat bepaalde onderdelen van het implementatiespoor gefaseerd c.q. getemporeerd kunnen, of zelfs moeten worden. Hier zal het programmaplan nader op ingaan, op basis van de stand van zaken op dat moment.

Het programmaplan biedt onder andere (meer) inzicht in:

- Planning van het omzetten en wijzigen van het omgevingsplan van rechtswege
- Een voorstel voor het opstellen van programma's als bedoeld in de Omgevingswet
- Programmaorganisatie
- Besturingscriteria (tempo, haalbaarheid, efficiëntie)
- Financiële consequenties

Daarnaast bevat het programmaplan een uitwerking op activiteiten- en organisatieniveau:

- Bestuurlijke keten
- Beleidsvisie en instrumenten
- Processen en organisatie
- ICT-voorzieningen

- Cultuur, gedrag en competenties
- Interne en externe communicatie over de uitvoering van het Programmaplan
- Planning
- Inzet personeel
- Monitoring

Ambities voor de gemeentelijke organisatie en de relatie met de burger zijn geen onderdeel van deze startnotitie. Op basis van het voortraject (o.a. bevindingen uit raadsbijeenkomsten) is ervoor gekozen om dit door te schuiven naar een latere fase. Dit vindt plaats in het kader van het programmaplan. Uiteraard in afstemming met de begeleidingscommissie, die ook mee kan denken over het betrekken van externe stakeholders hierbij.

Deze ambities zullen gedeeltelijk gebaseerd zijn op de manier waarop de gemeentelijke organisatie zichzelf typeert en naar de 'buitenwereld' toe manifesteert. Ook de mate waarin een organisatie bereid is, of het noodzakelijk vindt, om te veranderen speelt een belangrijke rol. Bijgesloten ter illustratie enkele veel gebruikte hulpmiddelen om te bepalen welk 'verandertype' past bij een organisatie en welke (invoerings)strategie de voorkeur heeft ([bijlage 5](#)).

8.2 Omgevingsvisie

Sommige gemeenten hebben ervoor gekozen om al in hun startnotitie een 'mission statement', een visie of ambities voor het gemeentelijke grondgebied op te nemen. Nieuwkoop werkt nadrukkelijk 'van buiten naar binnen' en op basis hiervan is de keuze gemaakt om voor het opstellen van de omgevingsvisie meer tijd te nemen en uitgebreider participatie te organiseren.

Dit betekent een goede investering in het voortraject, maar ook een latere vaststellingsdatum.

Nieuwkoop kan ook daadwerkelijk meer tijd nemen voor de omgevingsvisie omdat de invoering van de nieuwe Omgevingswet aanzienlijk (minimaal een jaar) vertraagd is. Het plan van aanpak ging nog uit van eind 2019 voor beide. Op het moment dat de wetwijziging in werking treedt, hoeft Nieuwkoop overigens nog niet te beschikken over een vastgestelde omgevingsvisie.

De volgende formele stap is het opstellen en vaststellen van een uitgangspuntennotitie. Die schetst het totstandkomings- en participatieproces en geeft globaal richting aan de inhoud. Het door de gemeenteraad georganiseerde succesvolle 'experiment' met de themagroepen levert hiervoor belangrijke input. Dat heeft inzicht opgeleverd in enkele inhoudelijke en procesmatige aspecten die van belang zijn om uiteindelijk tot een omgevingsvisie te komen. Ook de communicatie- en participatiestrategie is en wordt hier mede op geënt.

De uitgangspuntennotitie gaat inzicht bieden in de verschillende thema's die de omgevingsvisie voor de gemeente Nieuwkoop zal moeten belichten, en zo mogelijk al een prioritering aan deze thema's geven. Verder is van belang dat duidelijk is welke thema's met een lokale 'bril' kunnen worden gezien, en welke thema's met buurgemeenten, regionaal, provinciaal of nationaal ingestoken moeten worden.

In de uitgangspuntennotitie worden onderdelen van de startnotitie verder uitgewerkt, namelijk de communicatie- en participatiestrategie, de analyse van bestaand beleid en regelgeving en de kostenraming / budgettering voor het spoor van de omgevingsvisie. Ook worden de vragen beantwoord zoals reeds verwoord in het plan van aanpak:

- *Op welke periode heeft de omgevingsvisie betrekking?*
- *Wat is de reikwijdte van de omgevingsvisie?*
- *In hoeverre en op welke wijze betrek je stakeholders bij het opstellen van de omgevingsvisie?*
- *Waar ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de omgevingsvisie?*
- *Welke vorm krijgt de omgevingsvisie?*

8.3 Experiment omgevingsplan

Het plan van aanpak stelt voor te oefenen of te experimenteren met een omgevingsplan. Dat is wenselijk omdat de nieuwe Omgevingswet dit nieuwe instrument verplicht stelt als opvolger van het huidige bestemmingsplan, en de gemeente op deze manier alvast ervaring kan opdoen. De vertraging van de invoering van de nieuwe Omgevingswet betekent dat hiervoor meer tijd genomen kan worden. De wet zal zeker niet voor juli 2020 in werking treden.

Het is nog niet mogelijk om een omgevingsplan op te stellen dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet of gebruik maakt van alle mogelijkheden die de wet biedt. Oefenen kan vrijblijvend, maar de wetgever biedt in de Crisis- en herstelwet ook een alternatief instrument: 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte'. Gemeenten hebben tot nu toe ongeveer honderd locaties aangemeld en de eerste plannen hebben al de eindstreep gehaald bij de Raad van State.

Voordeel van zo'n bestemmingsplan met verbrede reikwijdte boven vrijblijvend oefenen is dat de uitkomst geldingskracht heeft. Bovendien is bij een plan met formele status de kans kleiner dat tussentijds andere zaken prioriteit krijgen.

Uit een analyse van de kansen en risico's ([bijlage 6](#)) blijkt dat de (mogelijke) nadelen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte zeer gering, en dat de voordelen substantieel kunnen zijn. Het biedt extra mogelijkheden, zonder extra inhoudelijke of procedurele verplichtingen. Regels zijn bijvoorbeeld niet beperkt tot ruimtelijke ordening, maar kunnen ook over andere aspecten van de fysieke leefomgeving gaan. Planschade kan bovendien worden ingeperkt.

Het benutten van deze vrijblijvende extra mogelijkheden vraagt uiteraard wel meer tijd en inzet, en de nieuwe thema's / onderwerpen in het plan kunnen tot discussie of bezwaren leiden.

De wetgever biedt ook de mogelijkheid om het gehele grondgebied aan te wijzen. Dat betekent dat elke nieuw bestemmingsplan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt. Hieraan kleven als nadelen dat daarmee mogelijk al wordt voorgesorteerd op de nog op te stellen omgevingsvisie, en dat ook de indieners van postzegelbestemmingsplannen worden opgezadeld met extra thema's. Daarom wordt voorgesteld deze optie niet te kiezen.

De raad heeft in het plan van aanpak gekozen voor oefenen of experimenteren met het bestemmingsplan Korteraar, omdat dit één van de laatste analoge plannen is (vastgesteld 2008) en herziening in 2018 dus nodig leek, vanwege het risico van legederving bij niet tijdige herziening. De druk van de zgn. ‘tienjarentermijn’ is er inmiddels af, vanwege een wetsvoorstel in de Tweede Kamer om de actualiseringsplicht te schrappen. Voorwaarde is dat het plan op ruimtelijkeplannen.nl wordt gepubliceerd (dit kan eenvoudig als .pdf-bestand).

Nu de noodzaak van herziening van Korteraar is vervallen, is de keuze heroverwogen. Een experiment op grond van de Crisis- en herstelwet moet innovatief en duurzaam zijn, en bijdragen aan werkgelegenheid. Op basis van deze criteria kunnen vraagtekens gezet worden bij de kwalificatie van Korteraar als experiment. Een ander in de nabije toekomst op te stellen plan voldoet wel aan de criteria: Buytewech-Noord. Duurzaamheid is hier een belangrijke doelstelling en er kan innovatief met participatie aan de slag gegaan worden. Ook levert de bouw veel werkgelegenheid op. Voorgesteld wordt dan ook om Buytewech-Noord aan te melden.

9. ORGANISATIE

Op dit moment is de projectorganisatie van het integrale implementatietraject ingevuld zoals voorgesteld in het plan van aanpak. De afdeling RO&G coördineert het integrale traject met een projectleider voor de omgevingsvisie en een projectleider voor het experiment omgevingsplan. Gezamenlijk overzien zij het implementatiespoor. Tot 1 maart 2018 is een ‘wepper’⁶ verbonden aan het project. De huidige projectcoördinatie vanuit RO&G is ‘hands on’. Momenteel zijn vrijwel alle werkzaamheden ondergebracht bij twee medewerkers (1,8 FTE). Het onderliggende digitale spoor (DSO) wordt gecoördineerd vanuit de afdeling I&A in samenwerking met de afdeling RO&G.

Duidelijk is dat de implementatie van de wet, de omgevingsvisie en het experiment omgevingsplan hierna elk hun eigen spoor gaan volgen. Ieder spoor heeft zijn eigen snelheid, dynamiek, processtappen en beslisdocumenten.

De vertraging van de invoering van de Omgevingswet betekent dat het implementatiespoor getemporiseerd wordt. Wij moeten ontwikkelingen echter op de voet blijven volgen, zodat adequaat aangehaakt en gehandeld kan worden als dit nodig is. Hier kan bij uitstek externe deskundigheid voor ingezet worden ter ondersteuning van de interne projectorganisatie.

De andere twee sporen, de omgevingsvisie en het experiment omgevingsplan, moeten zonder meer intern ingevuld en begeleid worden. Deze hebben de grootste impact en invloed. Lokale kennis van ‘de buitenwereld’ en bekendheid met de gemeentelijke organisatie is daarbij essentieel. De inzet op beide sporen wordt gaandeweg naar onze inschatting uitgebreider en intensiever, en vraagt dus ook meer tijd en capaciteit.

Dit maakt de huidige projectorganisatie enigszins kwetsbaar en minder flexibel dan wenselijk / noodzakelijk is bij een project van deze aard en omvang. Er moet ingespeeld kunnen worden op nieuwe ontwikkelingen en bestuurlijke ambities. Bovendien zal het organiseren van participatie op het gewenste niveau (zowel intern als extern) veel inzet gaan vergen.

Als het proces op een zeker moment vraagt om bijstelling van de projectorganisatie, dan wordt dit uiteraard vroegtijdig gesignaleerd en separaat aan de orde gesteld.

Sinds de vaststelling van het plan van aanpak heeft het projectteam voor het MT en alle afdelingen en teams een bijeenkomst op maat georganiseerd, waarin uitleg is gegeven over de wet en de gevolgen voor desbetreffende groep. Een volgende, wenselijke stap is dat het project organisatiebreed gaat leven waarvoor zo nodig ook capaciteit en tijd vrijgemaakt moet worden. Elke afdeling met raakvlakken met de fysieke leefomgeving wordt gedurende het proces betrokken bij (onderdelen van) de implementatie, visievorming en de analyse en uitwerking van regelgeving. De gevraagde inzet zal variëren van beperkt tot intensief. Uiteraard vergt dit goede afstemming vooraf, zodat hier rekening mee gehouden kan worden in de afdelingsplannen en urenramingen. In dat kader is het belangrijk dat ten minste een contactpersoon per afdeling input kan leveren aan het integrale implementatietraject.

⁶ *wep = werkervaringsplaats*

10. PLANNING

Resumerend kan, ten opzichte van de globale planning in het plan van aanpak, worden gesteld dat de sporen langer doorlopen en het integrale traject dus later afgerond zal zijn. Dit is een positieve ontwikkeling. Zorgvuldigheid is belangrijker dan snelheid. De latere invoering van de nieuwe Omgevingswet verlicht de druk op het project en biedt ruimte en kansen om de sporen procedureel en inhoudelijk beter aan te pakken. De extra tijd wordt geïnvesteerd in een nóg meer integrale benadering van alle thema's, het creëren van een breed intern en extern draagvlak, het formuleren van inspirerende ambities en het tot stand brengen van een aansprekende visie op de fysieke leefomgeving.

Het betekent ook dat de raad de omgevingsvisie, met een uitgebreid(er) participatietraject, voor de invoering van de wet kan vaststellen. Datzelfde geldt voor het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor Buytewech-Noord.

Behalve de constatering over de langere doorlooptijd, is een concretisering van de integrale projectplanning in deze fase nog niet mogelijk. Dit is o.a. afhankelijk van nog te maken keuzes, de invulling van de projectorganisatie, maar ook de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen en de keuzes die de nieuwe raad gaat maken.

Het implementatiespoor zal ook nog na de inwerkingtreding van de Omgevingswet doorlopen. Dan start het gefaseerd omzetten en actualiseren van bestaande delen van het van rechtswege ontstane omgevingsplan, evenals het overnemen van bepalingen uit verordeningen en het vaststellen van programma's. Het programmaplan zal de projectplanning nader uitwerken.

BIJLAGEN

- Bijlage 1** *Stakeholderanalyse*
- 2** *Communicatie- en participatiestrategie*
- 3** *Analyse bestaand beleid en regelgeving*
- 4** *Kerninstrumenten Omgevingswet*
- 5** *Hulpmiddelen bepalen verandertype / invoeringsstrategie*
- 6** *Toelichting experiment omgevingsplan*

Bijlage 1 Stakeholderanalyse

Stakeholderanalyse

Aanleiding

Een speerpunt van de nieuwe Omgevingswet is participatie. Burgers en bedrijven moeten vroegtijdig betrokken worden bij gemeentelijke beleidsvorming. Gestreefd moet worden naar een reactie van een breder c.q. zo breed mogelijk publiek.

Stakeholders

De implementatie van de Omgevingswet is niet alleen gericht op het doel, maar minstens zoveel op het proces dat wordt doorlopen. Er wordt bij de diverse stakeholders niet alleen informatie gebracht, maar ook gehaald. Het is geen eenrichtingsverkeer, en het is de bedoeling om stakeholders mede-eigenaar te maken van mogelijke ontwikkelingen.

Deze stakeholderanalyse brengt primair in beeld met welke partijen en personen de gemeente Nieuwkoop samenwerkt en/of te maken heeft bij besluit- en beleidsvorming die raakvlakken heeft met de fysieke leefomgeving. Dit geeft tevens inzicht in wie betrokken zou kunnen worden bij de implementatie van de Omgevingswet en het opstellen van de omgevingsvisie: van de individuele burger tot aan de Rijksoverheid, en alles wat daar tussen zit.

Er is onderscheid gemaakt tussen interne en externe stakeholders. Een derde categorie bestaat uit een combinatie van intern en extern.

De stakeholderanalyse dient als basis voor de communicatie- en participatiestrategie.

Drie sporen

Voor het integrale implementatietraject zijn in het Plan van Aanpak (maart 2017) drie sporen uitgezet. Er is gekozen voor een compleet overzicht met stakeholders van de omgevingsvisie, die vanwege de reikwijdte (m.n. ook extern) en het grotere detailniveau het meest uitgebreid is. De stakeholders die zonder meer betrokken moeten worden bij het implementatiespoor⁷ zijn gemarkeerd met een (*).

Bij bepaalde procesmatige aspecten van het implementatiespoor worden ook stakeholders van de omgevingsvisie betrokken. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan over hoe men de omgang met de gemeente ervaart, en hoe de gemeente zich naar buiten toe wil manifesteren.

Voor het spoor 'experiment omgevingsplan' is de stakeholderanalyse voor de omgevingsvisie de basis, te beperken tot de aanwezige en belanghebbende partijen in het specifieke plangebied.

⁷ Uitsluitend de interne juridische en organisatorische implementatie van de nieuwe Omgevingswet

Stakeholders

Intern

Voor de omgevingsvisie en het implementatiespoor (gemarkeerd) zijn de volgende interne stakeholders benoemd, met een onderscheid tussen bestuur en ambtelijke dienst.

- **gemeenteraad (*)**
De gemeenteraad is de democratisch gekozen volksvertegenwoordiging, vormt het algemeen bestuur van de gemeente en stelt het belangrijkste beleid en de begroting vast.
- **college van burgemeester en wethouders (*)**
Het college van B&W vormt het dagelijks bestuur van de gemeente met eigen (besluit)bevoegdheden. Het college legt verantwoording af aan de raad, en bereidt raadsbesluiten voor.
- **ambtelijke organisatie (breed) (*)**
Alle ambtelijke medewerkers van de gemeente Nieuwkoop.

Intern/ Extern

- **monumentencommissie (*)**
Adviseert over Rijks- en gemeentelijke monumenten in Nieuwkoop, veelal in samenhang met omgevingsvergunning- en subsidieaanvragen. De commissie bestaat uit vrijwilligers met ambtelijke ondersteuning.
- **DNA Nieuwkoop**
Op verzoek van de gemeenteraad hebben in 2016 vertegenwoordigers vanuit de inwoners, horeca, toerisme, cultuur, onderwijs, ondernemers, ambacht, natuur en zorg het 'DNA-profiel' van het dorp Nieuwkoop opgesteld als meetlat voor lopende en nieuwe initiatieven. Deze groep kan mogelijk opnieuw ingeschakeld worden bij de omgevingsvisie.
- **omgevingsdienst (*)**
Werkt op basis van een gemeenschappelijke regeling voor verschillende gemeenten. Voor Nieuwkoop betreft dit de Omgevingsdienst West Holland. Voor de regio Holland Rijnland, waar Nieuwkoop onder valt, voert de Omgevingsdienst diverse milieutaken uit.

Extern

Voor de externe stakeholders wordt onderscheid gemaakt tussen inwoners, ondernemers, dorpsraden, terreinbeherende instanties, (mede)overheden, samenwerkingsverbanden en overige organisaties. Gekozen is voor een functionele / thematische indeling.

Inwoners

Iedereen die woonachtig is in de gemeente Nieuwkoop.

Ondernemers

De categorie ondernemers bestaat als eerste uit alle ondernemers waarvan het bedrijf in de Gemeente Nieuwkoop gevestigd is. Deze worden vanzelfsprekend niet individueel benoemd. Hetzelfde geldt voor bedrijven die niet gevestigd, maar wel werkzaam zijn in Nieuwkoop. Daarnaast hebben Nieuwkoopse ondernemers zich in een aantal organisaties verenigd (bijvoorbeeld VON en NON) die als aanspreekpunt en overlegorgaan dienen, en daarom niet als stakeholder maar als 'communicatiemiddel' moeten worden beschouwd.

Dorpsraden

Naar aanleiding van de Structuurvisie 2007 van Nieuwkoop zijn er tot nu toe zes dorpsraden opgericht. Zij zijn betrokken bij ontwikkelingen in en om de dorpskern en vormen een platform voor burgerinitiatieven. Het zijn onafhankelijke verenigingen die met hun leden en de overige inwoners van het dorp de verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving, zowel in fysiek als sociaal opzicht. Sommige dorpsraden hebben zich verder georganiseerd in thematische werkgroepen zoals verkeer en veiligheid.

- **Dorpsvereniging Nieuwveen (in oprichting)**
- **Dorpsraad Woerdense Verlaat**
- **Dorpsraad Rondom de Plassen (Langeraar en Papenveer)**
- **Dorpsraad De Koet (Noorden, Noordse Buurt, Noordse Dorp)**
- **Dorpsraad Vrouwenakker**
- **Dorpsraad Het Vosje (Ter Aar en Korteraar)**

Terreinbeherende instanties

Beheren, ontwikkelen en beschermen terreinen in de gemeente Nieuwkoop.

- **Natuurmonumenten**
Heeft een aanzienlijk deel van de natuur in Nieuwkoop in eigendom en beheer. In de kern Nieuwkoop is het Bezoekerscentrum Nieuwkoopse Plassen gevestigd en in Woerdense Verlaat werkschuur De Kievit.
- **Staatsbosbeheer**
Valt als zelfstandig bestuursorgaan onder het Ministerie van Economische Zaken en ontwikkelt en beschermt het groene erfgoed van Nederland. De Geerpolderplas (onderdeel van de Langeraarse Plassen) is eigendom van Staatsbosbeheer.
- **Zuid-Hollands Landschap**
Natuurbeschermingsorganisatie die natuur veilig stelt door gebieden aan te kopen, onderhoud te plegen en deze voor iedereen toegankelijk te maken.

Andere overheden

- **provincies (*)**
Nieuwkoop ligt binnen de provincie Zuid-Holland en op de grens van de provincies Noord-Holland en Utrecht.
- **buurgemeenten (*)**
Nieuwkoop heeft zes direct aangrenzende buurgemeenten in drie provincies.
 - Uithoorn (NH)

- De Ronde Venen (UT)
 - Woerden (UT)
 - Bodegraven- Reeuwijk (ZH)
 - Alphen aan den Rijn (ZH)
 - Kaag en Braassem (ZH)
- **waterbeheerders (*)**
Hoogheemraadschappen en waterschappen zijn overheidsinstanties die in hun beheersgebied als taak hebben de waterhuishouding kwalitatief en kwantitatief te regelen. Nieuwkoop valt binnen de beheersgebieden van drie waterbeheerders:
- Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
 - Hoogheemraadschap van Rijnland
 - Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht / Waternet

Regionale samenwerking

- **Holland Rijnland (*)**
Samenwerkingsverband van en voor veertien gemeenten in het hart van de Randstad. Doel is om de kwaliteit van wonen, werken, leren en leven van inwoners, ondernemers en instellingen te verbeteren.
- **Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) (*)**
Zorgt dat gemeenten, politie, brandweer en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisaties in de Regio (GHOR) goed zijn voorbereid op risico's, rampen en crises.
- **GGD Hollands Midden (*)**
Bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners binnen de regio.
- **Gouwe-Wiericke**
Provincie, gemeenten, waterschappen, agrarische partijen en natuur- en recreatieorganisaties werken samen om dit economisch sterke landbouw- en natuur- en recreatiegebied tussen Gouda en Nieuwkoop te behouden en te versterken.
- **Greenport Aalsmeer**
Werkt aan de versterking van de concurrentiepositie van de sierteeltsector in de zes gemeenten binnen de greenport.
- **Omgevingsraad Schiphol (ORS) / Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS)**
Opvolger van de Alderstafel Schiphol en de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS). In de ORS komen alle vraagstukken, belangen en partijen rond de ontwikkeling van Schiphol en omgeving bij elkaar. Betrokken partijen zijn overheden, de luchtvaartsector, bewoners en brancheorganisaties. De BRS vertegenwoordigt de regionale overheden.
- **Groene Hart Werkt!**
Samenwerkingsverband van diverse gemeenten in het Groene Hart met als doel het versterken van de economie in deze regio.

Overige organisaties

- **ANWB**
Belangenorganisatie voor verkeer en toerisme.
- **Belangenvereniging Vrij Wonen (BVVW)**
Behartigt de belangen van bewoners van recreatiewoningen in heel Nederland en ondersteunt hen bij problemen m.b.t. permanente bewoning.
- **Brandweer Nieuwkoop**
Heeft kazernes in Nieuwkoop, Nieuwveen en Ter Aar.
- **Cumela Nederland**
Brancheorganisatie die de belangen van ondernemers in groen, grond en infra behartigt. In Nieuwkoop gaat dit vooral om loonwerkers in het buitengebied t.b.v. de agrarische sector en onderhoud van natuur- en recreatieterreinen.
- **Cyclus**
Verzorgt de afvalinzameling voor de gemeente Nieuwkoop.
- **Gebruikersbelang Plassengebied Nieuwkoop-Noorden (GPNN)**
Een belangengroep waarin particuliere grondeigenaren en gebruikers zijn verenigd.
- **Huurders Belangen Vereniging Nieuwkoop (HBV)**
Belangenvereniging voor de huurders van Woning Stichting Nieuwkoop (WSN) in Nieuwkoop, Noorden, Woerdense Verlaat en Nieuwveen.
- **Kabel en nutsbedrijven**
Liander, KPN, Ziggo, Oasen.
- **Kamer van Koophandel (KvK)**
Behartigt de belangen van het bedrijfsleven.
- **Kerken**
Binnen Nieuwkoop is een aantal kerken, kerkelijke instellingen en geloofsgemeenschappen aanwezig en actief.
- **Koninklijke Horeca Nederland (KHN)**
Horeca-brancheorganisatie die horecaondernemers en -medewerkers vertegenwoordigt.
- **Land- en Tuinbouw Organisatie**
Organisatie voor collectieve belangenbehartiging, individuele dienstverlening en groepsgerichte activiteiten voor agrarische ondernemers. Nieuwkoop valt onder LTO Noord, afdeling Alphen-Nieuwkoop.
- **Politie**
Heeft haar bureau in Ter Aar.

- **Stichting Bewonersbelangen Aarwoude**
Bewonerscommissie voor Woondiensten Aarwoude.
- **Stichting Buitensport Nieuwkoop (StiBuNi)**
Onderhoudt en renoveert de velden van zeven Nieuwkoopse voetbalverenigingen.
- **Vereniging buurtbus Langeraar**
De vereniging beheert buurtbus 727 die tijdens werkdagen een route rijdt vanaf De Vlinder in Ter Aar. Het buurtbusproject bestaat uit vrijwilligers.
- **Vereniging van grond- en watereigenaren Nieuwkoopse Plassen**
Platform voor particulieren die eigendom hebben en/of activiteiten organiseren in het Nieuwkoopse plassegebied.
- **Vereniging Eigenaren Langeraar Plassen**
Deze vereniging is vergelijkbaar met de bovenstaande, alleen voor de Langeraar Plassen.
- **Vereniging van Recreatieondernemers Nederland (RECRON)**
Streeft naar een optimaal ondernemersklimaat in de recreatiebranche en behartigt de collectieve en individuele belangen van haar leden.
- **VVV Nieuwkoop**
Heeft zijn kantoor in Nieuwkoop op het terrein van de Ruygeborg Hoeve. Hier is het Toeristisch Informatiepunt (TIP) en een Toeristisch Overstappunt (TOP) gevestigd.
- **Wmo-adviesraad**
Behartigt de belangen van inwoners door het adviseren aan het college over die onderwerpen die gaan over het gemeentelijk beleid van de Wmo.
- **Historische- en culturele instellingen**
 - Stichting Historisch Genootschap Nieuwkoop en Omgeving
Organiseert onder andere activiteiten met betrekking tot de lokale geschiedenis in Nieuwkoop, en beheert het Oudheidkundig- en Poldermuseum te Nieuwkoop.
 - Smederijmuseum Nieuwkoop
In dit museum is de historie van de Nieuwkoopse smederijen vastgelegd.
 - Cultuur Historische Vereniging Ter Aar
Heeft als doel om de instandhouding van het cultuur-historisch erfgoed van Ter Aar te bevorderen en beheert het Historisch Museum Ter Aar.
 - Historische Kring Liemeer
Heeft als doel om de geschiedenis van de dorpen Zevenhoven en Nieuwveen onder te brengen en bewaren.
 - Culturele Vereniging 't Regthuys
Organiseert in 't Regthuys een breed scala aan activiteiten voor inwoners van Nieuwkoop en daarbuiten, in het kader van kunst, cultuur en samen zijn.
 - Kaleidoskoop
Culturele ontmoetingsplek voor inwoners van Nieuwkoop en daarbuiten waar verschillende activiteiten en evenementen georganiseerd worden.

- Stichting De Zevensprong Nieuwkoop
Multifunctioneel cultureel en creatief centrum, waar onder andere Ruygeborg Hoeve en Groene Hart Atelier onderdeel van zijn.
- **(Agrarische) natuurverenigingen:**
In Nieuwkoop zijn diverse (agrarische) natuurverenigingen actief. De Vereniging Natuurmonumenten valt in deze analyse onder terreinbeherende instanties.
 - Vogelbescherming
Is onder andere op de Nieuwkoopse Plassen aanwezig.
 - Vereniging voor Natuur en Milieu Educatie (IVN)
Een landelijke vereniging die mensen betreft bij natuur, milieu en landschap. IVN Nieuwkoop is een vereniging die bestaat uit een aantal werkgroepen die educatieve activiteiten organiseren en uitvoeren. Het is een vereniging voor alle kernen.
 - De Hollandse Venen
Een agrarische natuurvereniging die bestaat uit een collectief van boeren en inwoners die de natuur en landschapswaarden in het gebied willen beheren en behouden.
 - De Utrechtse Venen
Tegen de gemeentegrenzen van Nieuwkoop aan ligt een uitgestrekt veenweidegebied dat het werkgebied is van deze agrarische natuur- en landschapsvereniging. De leden zijn agrariërs en andere bewoners die actief meedoen aan verschillende manieren van bescherming t.b.v. de natuur en het landschap.
 - De Parmey
Vereniging voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Bodegraven Noord. Nieuwkoop heeft hiermee te maken als het gaat om de Meije.
- **Woningbouwverenigingen**
 - Woningstichting Nieuwkoop
Beheert en verhuurt eenheden in Nieuwkoop, Noorden, Nieuwveen en Woerdense Verlaat.
 - Woondiensten Aarwoude
Verhuurt woningen in Ter Aar, Langeraar en Papenveer, maar ook in Rijnsaterwoude, Leimuiden, Hoogmade en Woubrugge.
 - Woningnet Holland Rijnland
Overkoepelende organisatie waar de twee bovengenoemde woningbouwverenigingen ook onder vallen. Via Woningnet kunnen huurders een woning zoeken in de regio Holland Rijnland.
 - Vestia
Een grootstedelijke corporatie dat eenheden in heel Nederland verhuurt, verkoopt en beheert. De corporatie is vooral in de regio's Rijnmond en Haaglanden actief.
- **Overig**
De overige categorieën zijn hieronder verder gespecificeerd.
 - EHBO
 - Evenementen
 - Jeugd
 - Muziek
 - Onderwijs
 - Ouderen
 - Scouting
 - Sport
 - Zorg en welzijn

(specificatie overige categorieën)

EHBO

- EHBO afdeling Nieuwkoop
- EHBO Nieuwveen
- EHBO-vereniging St. Christoffel Langeraar
- EHBO-vereniging St. Martinus Noorden
- EHBO-vereniging Ter Aar

Evenementen

- Carnavalsvereniging De Plasduikers
- Oranjecomité Ter Aar
- Oranjecomité Zevenhoven
- Oranjevereniging Prinses Margriet
- Stichting !Triggr
- Stichting De Strooplikker
- Stichting De Torenschudders
- Stichting Dorpsactiviteiten Nieuwveen
- Stichting Dorpsstraatfeest Nieuwveen
- Stichting Kermis Langeraar
- Stichting Nieuwkoopse Oranje Feesten
- Stichting Oranjefeesten Nieuwveen
- Stichting Overlegorgaan Noorden (Oranjecomité)

Jeugd

- Centrum voor Jeugd en Gezin Nieuwkoop
- Speeltuinvereniging De Zudde
- Stichting Jeugdland Nieuwveen
- Stichting Kinder Vakantiewerk Zevenhoven
- Stichting Kindervakantiespelen Ter Aar
- Stichting Timmerdorp Nieuwkoop
- Stichting Samenwerkende Peuterspeelzalen Nieuwkoop
- Stichting Jeugdwerk Noorden

Muziek

- Drum- en showband Dice Musica '83
- Eigenwijs Musicalgroep Nieuwkoop
- Muziekvereniging Arti et Religioni
- Muziekvereniging Crescendo
- Muziekvereniging Eensgezind
- NMT Koren
- Stichting Gemeenteband Ter Aar- Dobruska
- Stichting Kamermuziek Nieuwkoop

Onderwijs

Middelbare school

- Ashram College

Basisscholen

- Het Kompas
- De Fontein
- De Vosseschans
- Aeresteijn
- De Diamant (locatie Zevenhoven en locatie Nieuwveen)
- De Tamboerijn
- Sint Nicolaas
- Antoniuschool
- De Meent
- De Zilveren Maan
- De Rietkraag
- Maranatha
- Ashram College

Kinderopvang

- Stichting Kinderopvang Liemeer
- De Ark kinderopvang op de boerderij
- Kinderdagverblijf Polderpret
- Kinderopvang De Reiger
- Kinderopvang Smallsteps de Posterij

Peuterspeelzalen

- Drie Turven
- 't Rakkertje
- 't Vijvertje
- De Ringkantertjes
- 't Kruimeltje
- 't Veldmuisje
- Trixie

Ouderen

- Bejaardencomité Nieuwveen
- Bejaardensoos Aardam
- Bejaardensoos Ter Aar
- Bejaardensoos Zevenhoven
- Club 50+ Nieuwkoop
- Club 50+ Noorden
- KBO Nieuwveen
- Seniorenclub KBO Ter Aar
- Stichting Senioren Platform Nieuwkoop

Scouting

- Scouting Nieuwveen Abbe Pierre
- Stichting Scouting Nieuwkoop
- Stichting Scouting Wapata

- Stichting Scouting Welverro

Sport

- Aardamse Basketball Club
- Badminton Club Nieuwkoop
- Badmintonvereniging Nieuwveen
- Badmintonvereniging Shuttle '74
- Basketbalvereniging Novo Stars
- Biljartvereniging Harago Ter Aar
- Biljart Langeraar
- Bowlsvereniging De Bowlsjewieken Ter Aar
- Gymnastiekvereniging De Zevensprong
- Gymvereniging LDO
- Hockeyclub Nieuwkoop
- Lawn Tennisvereniging Noorden
- Lawn Tennisvereniging Zevenhoven
- LR&PC De Viergangruiters
- Manege De Vosseburch
- R.K.S.V. Altior
- Recreatieve Toerclub Nieuwkoop
- Roeivereniging De Meije
- S.V. Nicolaas Boys
- S.V. Nieuwkoop
- S.V. Zevenhoven
- Schaatstraininggroep Ter Aar/ Ter Aarse IJsclub
- Schaatstraininggroep NiNo/ Nieuwkoopse Landijsbaan
- Sportvereniging Advendo
- Sportvereniging Kwiek
- Sportvereniging OKK Nieuwkoop
- Stichting BEAktief
- Surfclub Ter Aar
- Tafeltennisvereniging Nieuwkoop
- Tennisclub Langeraar
- Tennisvereniging Nieuwkoop
- Tennisvereniging Nieuwveen
- Tennisvereniging Ter Aar
- Twirlvereniging The Moonlight Stars
- V.V. Sportief
- Voetbalvereniging N.S.V. '46
- Voetbalvereniging T.A.V.V.
- Volleybalvereniging Scarabee
- Volleybalvereniging Waterlanders
- Watersportvereniging Langeraar
- Watersportvereniging Noord-Zuid
- Zwemvereniging De Plas

Zorg en welzijn

- Ipse de Bruggen
- De Zonnebloem afd. Nieuwkoop-Noorden
- De Zonnebloem afd. Nieuwveen
- De Zonnebloem afd. Ter Aar-Langeraar
- Platform Gehandicapten en Senioren Nieuwkoop (PGSN)
- Stichting Autismecafé Nieuwkoop
- Stichting Welzijn Nieuwkoop
- Buurtsportcoaches

Bijlage 2 Communicatie- en participatiestrategie

Communicatie– en participatiestrategie

Omgevingswet, omgevingsvisie & experiment omgevingsplan

Inleiding

Aanleiding

De nieuwe Omgevingswet legt de nadruk op de kwaliteit van het maatschappelijke debat en het procesresultaat. Het doel is consensus, draagvlak en uitvoeringsbetrokkenheid. De kern is het 'van buiten naar binnen werken'. Inwoners, ondernemers, deskundigen, maatschappelijke organisaties en overheden voelen zich eigenaar van de fysieke leefomgeving. Hierbij brengen zij allen hun eigen ervaringen, kennis en wensen in. Betrokkenheid en participatie van de samenleving bij het maken van plannen en de uitvoering ervan is essentieel.

Participatie is in de basis een vorm van communiceren; niet in één richting, maar in meerdere richtingen, dus (terug)geven en ontvangen. Er moet een goed evenwicht zijn tussen enerzijds een open houding en anderzijds goed informatiemanagement. Er moet goed geluisterd worden naar de behoeften en verlangens van participanten, maar ook moet duidelijk zijn wat de speelruimte is van de gemeente om hierin te voorzien.

In het vastgestelde Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet (9 maart 2017) staat dat in de communicatie- en participatiestrategie wordt vastgelegd wanneer welke partijen worden betrokken. De communicatie- en participatiestrategie bouwt voort op de stakeholderanalyse. In de stakeholderanalyse staat beschreven met welke partijen de gemeente te maken heeft bij besluit- en beleidsvorming, en wie betrokken wordt bij het opstellen van de omgevingsvisie en/of bij het implementatiespoor en het experiment omgevingsplan.

Afbakening

Het implementatiespoor is voornamelijk een intern juridisch en organisatorisch project. Hierop vormen de ambities, cultuur, rol en manier van werken van de gemeente een uitzondering. Hierbij kunnen ook externe stakeholders betrokken worden.

Bij het opstellen van de omgevingsvisie zullen veruit de meeste interne en externe stakeholders betrokken worden. Deze heeft immers betrekking op de gehele gemeente (grondgebied en bevolking) en op diverse overkoepelende en zelfs grensoverschrijdende thema's.

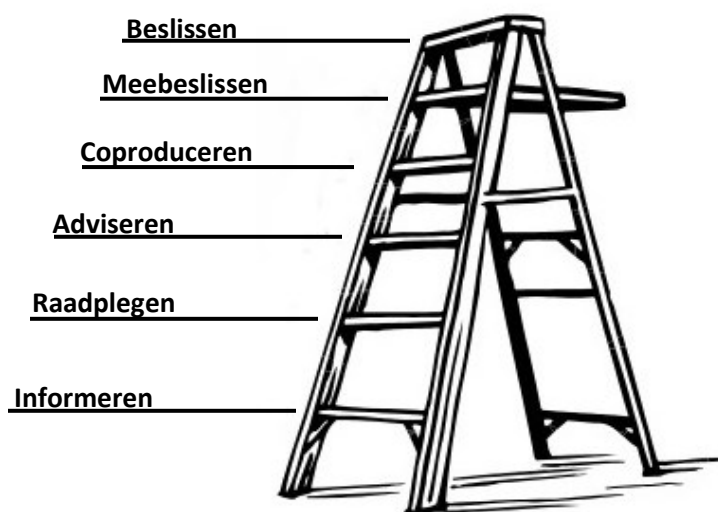
Het experiment omgevingsplan heeft betrekking op een of meerdere specifieke thema's of (deel)gebieden waar in beginsel een meer selecte groep stakeholders belang bij heeft.

Deze communicatie- en participatiestrategie is opgesteld in het kader van de startnotitie. Op dit moment is het nog niet mogelijk – maar ook niet wenselijk – om per stakeholder vast te leggen hoe deze bij welke fase of vervolgstap in het integrale traject betrokken wordt. Deze strategie zet de eerste belangrijke lijnen uit over de manier(en) van communicatie en participatie en neemt nadrukkelijk de participatieladder als uitgangspunt.

Participatieladder

Om de (potentiële) invloed van stakeholders inzichtelijk te maken en te monitoren wordt het principe van de participatieladder gehanteerd: hoe 'hoger' de trede, hoe meer invloed. Aan de bestaande ladder is als extra (hoogste) trede 'Beslissen' toegevoegd, uiteraard van toepassing op het gemeentebestuur.

Uitgangspunt voor het integrale traject is om de ladder zo hoog mogelijk te (laten) beklimmen als er keuzes gemaakt moeten worden. In de geest van de Omgevingswet wordt gestreefd naar zoveel mogelijk betrokkenheid, waarbij voor het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan trede twee ('Raadplegen') als minimum moet gelden.

Beslissen	<i>De stakeholder heeft het laatste woord en is bepalend.</i>
Meebeslissen	<i>De stakeholder beslist mee over een onderwerp, (tussen)product of advies.</i>
Coproduceren	<i>Samen met de stakeholder iets tot stand brengen / opstellen.</i>
Adviseren	<i>De stakeholder geeft adviezen over een onderwerp, of stelt oplossingen voor.</i>
Raadplegen	<i>Iets wordt voorgelegd aan de stakeholder en zijn mening wordt gevraagd.</i>
Informeren	<i>De stakeholder wordt 'slechts' geïnformeerd.</i>

In de tabel (addendum) is per stakeholder aangegeven welke trede naar de huidige inzichten maximaal aan de orde is. Automatisch zijn voor die stakeholder ook de 'lagere' treden van toepassing.

Overigens kan de rol van een stakeholder veranderen en belangrijker worden. Bijvoorbeeld als gaandeweg het proces een onderwerp of thema meer gewicht of een hoge(re) prioriteit krijgt.

Doelstelling

Een doelmatige communicatie- en participatiestrategie is gebaseerd op duidelijkheid en overeenstemming over het doel en de achterliggende reden(en) waarom de participatie wordt georganiseerd en communicatie plaatsvindt.

Omgevingswet

Intern

De Omgevingswet beoogt te werken met meer open normen, meer maatwerk en flexibilisering. Dit heeft gevolgen voor (onderdelen van) de gemeentelijke organisatie voor wat betreft bestuurscultuur, organisatiestructuur, werkprocessen en medewerkers (competenties, houding en gedrag etc). De vraag is hoe de organisatie wordt meegenomen en voorbereid om volgens de nieuwe wet te werken en hoe de afstemming tussen college en raad georganiseerd wordt.

Bestuurders, managers en medewerkers:

- doorgronden het gedachtegoed en de veranderingen die de wet met zich meebrengt,
- dragen dit uit in de communicatie met relaties en inwoners,
- passen dit toe in het werk,
- dragen positief bij aan verandering van denken en handelen bij inwoners en professionals.

Extern

Over het implementatiespoor moet de relevante informatie gedoseerd en begrijpelijk naar buiten gebracht worden. Uiteindelijk is het belangrijkste wat de 'buitenwereld' gaat merken van de veranderingen onder de Omgevingswet. Zoals al eerder aangehaald zijn vooral de gemeentelijke ambities, cultuur, rol en manier van werken interessant en van belang.

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie worden gemeentebrede kaders en doelen gesteld en ambities geformuleerd, met een planhorizon op de (middel)lange termijn.

De totstandkoming van de structuurvisie 2040 in de periode 2007-2009 is een goede indicatie c.q. referentie voor het beoogde proces om tot een nieuwe omgevingsvisie te komen. Belangrijk verschil is dat de gemeente tegenwoordig meer middelen kan inzetten, met name digitaal (social media).

Intern

Diverse afdelingen en het gemeentebestuur zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke inbreng op de verschillende beleidsterreinen, en worden dus betrokken bij het opstellen van de omgevingsvisie. Dit moet immers een breed gedragen, dynamische en 'levende' visie worden. Alle aanwezige kennis en ervaring over de fysieke leefomgeving is nodig om de juiste ambities, prioriteiten en werkwijze te formuleren. Ook wordt zo binnen de gehele organisatie het essentiële draagvlak opgebouwd om de 'klus' gezamenlijk te willen en kunnen klaren.

Extern

De Omgevingswet vraagt om brede participatie vanuit de samenleving ten behoeve van de omgevingsvisie. Externe partijen worden betrokken om samen de waarden, thema's en ambities

te formuleren voor de visievorming. Dit vraagt om een goede informatievoorziening naar buiten, maar vooral ook om uitwisseling van informatie. Dit laatste vormt de grootste uitdaging. Inwoners en andere externe partijen moeten worden uitgedaagd en gestimuleerd om mee te denken over de inhoud van de omgevingsvisie.

Het is belangrijk dat stakeholders ruimte en gelegenheid wordt geboden om ideeën te ontwikkelen, ervaringen uit te wisselen en uiteindelijk ook te faciliteren in hun (nieuwe) rol bij het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven.

Omgevingsplan (experiment)

In het omgevingsplan worden concrete, gekwantificeerde regels en normen gesteld voor de invulling (functie en bebouwingmogelijkheden) van de fysieke leefomgeving die rechtstreeks bindend zijn voor de gemeente en haar inwoners.

In principe geldt voor het opstellen van een omgevingsplan dezelfde benadering en zijn dezelfde aspecten van belang als bij de omgevingsvisie. Het belangrijkste verschil is de beperktere reikwijdte van het omgevingsplan. Tegelijkertijd is een omgevingsplan veel gedetailleerder.

Een (aanpassing van het) omgevingsplan richt zich op een of meerdere thema's of deelgebieden. Dit vraagt qua communicatie en participatie om 'maatwerk' dat op die specifieke onderwerpen of stakeholders (intern en extern) is toegesneden.

Communicatie- en participatiemiddelen

Voor de interne en externe communicatie en participatie kunnen verschillende middelen gebruikt worden. Hieronder zijn de communicatiemiddelen opgesomd die ingezet kunnen worden tijdens het volledige traject.

Begeleidingscommissie

Bij de vaststelling van het Plan van Aanpak is besloten om een begeleidingscommissie vanuit de raad in te stellen. Het doel van de begeleidingscommissie is tussentijdse afstemming tussen raad, college en ambtelijke dienst over inhoud en proces, en voorbereiden van besluitvorming.

Enquête

Via een enquête worden stakeholders geraadpleegd. Een enquête kan input leveren voor de visie, wellicht door vergelijkbare stellingen voor te leggen als bij de raadsbijeenkomst van 6 april (formuleer een visie voor Nieuwkoop in 2040, kernwaarden etc.). De enquête kan via het G1000-principe⁸, en/of via de gemeentelijke website en social media verspreid worden.

E-participatie

Bij E-participatie worden digitale middelen ingezet om stakeholders te informeren met ruimte voor discussie. Dit kan via bestaande kanalen van de gemeente (Facebook, Twitter, YouTube en wijzijnNieuwkoop.nl) in samenwerking met het team Communicatie. Op Facebook en Twitter heeft Nieuwkoop resp. bijna 2700 en ruim 2800 volgers.

Film (sfeer, informatief, wervend)

Met een korte film kan uitleg worden gegeven over bepaalde onderwerpen, een oproep gedaan tot participatie of een bepaalde 'sfeer' overgebracht. De film wordt 'geliket' en gedeeld binnen het digitale netwerk en krijgt daarmee meer en meer bereik. In het verleden zijn enkele promotiefilmpjes gemaakt, deze kunnen qua vorm en uitstraling als inspiratie dienen.

Fotoactie of -wedstrijd

Nieuwkoop is een zeer 'fotogenieke' gemeente. Met een fotoactie kunnen inwoners bijvoorbeeld visueel maken hoe zij Nieuwkoop nu en in de toekomst zien. Inwoners kan gevraagd worden foto's van mooie, interessante of lelijke plekken op te sturen aan de gemeente. Het beeldmateriaal kan dienen als input voor de visievorming. Het is de bedoeling dat foto's gemaakt door inwoners uiteindelijk een plek in de omgevingsvisie krijgen.

Gemeentelijke website

Op de gemeentelijke website wordt een speciale pagina ingericht voor de Omgevingswet. Inwoners kunnen via de website ideeën, wensen, kansen en dilemma's voor het beleid in de toekomst naar voren brengen. Ook kunnen er informatieve berichten geplaatst, en bepaalde thema's uitgelicht worden.

Informatiepunt / ontmoetingsruimte

Er kan een informatiepunt en/of ontmoetingsruimte ingericht worden. Hier kunnen inwoners hun visie delen en in gesprek gaan met medewerkers en/of de wethouder (spreekuur). Dit kan in het gemeentehuis of bijvoorbeeld in een (tijdelijk) leegstaand pand elders.

⁸ Op basis van loting geselecteerde diverse groep inwoners die wordt gevraagd mee te denken

(Sociaal) intranet

De organisatie wordt via (sociaal) intranet geïnformeerd en geraadpleegd over nieuwe ontwikkelingen of belangrijke zaken. Het is belangrijk dat het project hierop een vaste plek krijgt die iedereen goed weet te vinden.

Logo

Als overkoepelend intern én extern communicatiemiddel voor het project is gekozen om een logo te laten ontwerpen⁹. Het resulterende logo is allesomvattend, en kan gebruikt worden voor de drie sporen. Het vertegenwoordigt en verbeeldt op een aansprekende manier Nieuwkoop en het project. Hieronder de drie varianten.

Nieuwkoop Nieuws

Bestaand medium (tweewekelijks, digitaal en papier) dat aanvullend op de gemeentelijke website wordt gebruikt om berichten te plaatsen en bepaalde thema's uit te lichten. Wellicht kan de Omgevingswet een vaste rubriek worden.

Nieuwsbrief

Het doel van een nieuwsbrief specifiek voor een project is belangstellenden betrekken en op de hoogte houden. Men kan zich hiervoor aanmelden. De nieuwsbrief kan verspreid worden via de post, maar bij voorkeur digitaal (e-mail).

Overige offline communicatie

Naast online middelen moet er, zeker voor bepaalde doelgroepen, ook offline c.q. analogo gecommuniceerd (blijven) worden. Dit kan bijvoorbeeld met een artikel in de krant of via flyers en/of posters.

Overleg

Er zal veel gebruik gemaakt worden van intern én extern overleg. Op deze manier kunnen er verschillende thema's en/of onderwerpen besproken worden. Vaak zal het om afstemming gaan, maar ook het maken van keuzes of afspraken en het voorbereiden van besluitvorming zullen aan de orde komen. Bestaande interne en externe overlegstructuren en –momenten kunnen gebruikt worden, maar ook wordt specifiek voor dit project overleg georganiseerd.

Participatiebijeenkomst

Er kunnen participatiebijeenkomsten georganiseerd worden om stakeholders te informeren en/of ideeën door hen naar voren te laten brengen. Deze kunnen ook georganiseerd worden rondom een bepaalde casus of thema.

⁹ Interactieve online ontwerpwedstrijd met 40 ontvangen inzendingen (zie www.brandsupply.nl)

Promotiemateriaal

Tastbare items die mensen nieuwsgierig en bekend maken met het project.

Raadsbijeenkomst

Er hebben al verschillende oriënterende raadsbijeenkomsten plaatsgevonden, waaronder een met een futuroloog. Op 2 februari jl. was een bijeenkomst waarin groepjes zijn gevormd t.b.v. ambitiebepaling voor een aantal thema's. Deze werd gevolgd door een bijeenkomst op 6 april jl. waarin bevindingen in een pitch aan elkaar werden gepresenteerd. Dit soort bijeenkomsten / processen worden in de toekomst vaker georganiseerd.

Urban gaming

Om burgers op een speelse, interactieve manier te betrekken bij de Omgevingswet en bekend te maken met de bijbehorende belangenafweging heeft de rijksoverheid een 'urban gaming' concept laten ontwikkelen. Dit kan bijvoorbeeld in het onderwijs toegepast worden.

Bronnen

Edelenbos, J. & Monnikhof, R.A.M. (2001) Lokale interactieve beleidsvorming. Utrecht: Lemma BV.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2017) De opgaven voor de Nationale Omgevingsvisie. Den Haag: Rijksoverheid

Omgevingswetloket (z.j.) *Participatie*. Beschikbaar op:
<http://www.omgevingswetloket.nl/participatieplan/>, geraadpleegd op 8 februari 2017.

Tonnaer (2015) Omgevingsvisie Gemeente Rijnwaarden, offerte. Eindhoven: Tonnaer.

Werkgroep Communicatie Brabantse Wal (2014) Strategisch communicatieplan Sociaal Domein Brabantse Wal.

Addendum: beoogde positie stakeholders op participatieladder

Stakeholder	wet	visie	participatie
Ambtelijke organisatie (breed)	X	X	Coproduceren
ANWB		X	Adviseren
Belangenvereniging Vrij Wonen		X	Raadplegen
Brandweer		X	Adviseren
Buurgemeenten	X	X	Coproduceren
College B&W	X	X	Beslissen
Cumela Nederland		X	Adviseren
Cyclus		X	Raadplegen
DNA Nieuwkoop		X	Adviseren
Dorpsraden		X	Adviseren
EHBO		X	Raadplegen
Evenementen		X	Raadplegen
Gebruikersbelang Plassengebied Nieuwkoop-Noorden		X	Raadplegen
Gemeenteraad	X	X	Beslissen
GGD Hollands Midden	X	X	Adviseren
Gouwe- Wiericke		X	Adviseren
Greenport Aalsmeer		X	Adviseren
Groene Hart Werkt!		X	Adviseren
Historische en culturele instellingen		X	Adviseren
Holland Rijnland	X	X	Adviseren
Huurders Belangen Vereniging Nieuwkoop		X	Raadplegen
Inwoners		X	Raadplegen
Jeugd		X	Adviseren
Kabel en nutsbedrijven		X	Raadplegen
Kamer van Koophandel		X	Adviseren
Kerken		X	Adviseren
Koninklijke Horeca Nederland		X	Adviseren
Omgevingsraad Schiphol / Bestuurlijke Regie Schiphol		X	Raadplegen
Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO)		X	Adviseren

Stakeholder	wet	visie	participatie
Monumentencommissie	X	X	Adviseren
Muziek		X	Raadplegen
Natuurmonumenten		X	Adviseren
(Agrarische) natuurverenigingen		X	Adviseren
Omgevingsdienst	X	X	Coproduceren
Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO)		X	Adviseren
Monumentencommissie	X	X	Adviseren
Ondernemers		X	Raadplegen
Onderwijs		X	Raadplegen
Ouderen		X	Raadplegen
Politie		X	Adviseren
Provincie	X	X	Coproduceren
Scouting		X	Raadplegen
Sport		X	Raadplegen
Staatsbosbeheer		X	Adviseren
Stichting Bewonersbelangen Aarwoude		X	Raadplegen
Stichting Buitensport Nieuwkoop		X	Raadplegen
Veiligheidsregio Hollands Midden	X	X	Adviseren
Vereniging buurtbus Langeraar		X	Raadplegen
Vereniging Eigenaren Langeraaarse Plassen		X	Raadplegen
Vereniging van grond- en watereigenaren Nieuwkoopse Plassen		X	Raadplegen
Vereniging van Recreatieondernemers Nederland (RECRON)		X	Adviseren
VVV Nieuwkoop		X	Adviseren
Waterbeheerders	X	X	Coproduceren
Wmo-adviesraad		X	Adviseren
Woningbouwverenigingen		X	Adviseren
Zorg en Welzijn		X	Adviseren
Zuid-Hollands Landschap		X	Adviseren

Bijlage 3 Analyse bestaand beleid en regelgeving

In onderstaande tabellen is een overzicht weergegeven per beleidsdocument bij welke onderdelen het document onder de Omgevingswet geïntegreerd kan worden. Dit is een samenvattend tabel, de gedetailleerde uitwerking volgt later in het proces. Achtereenvolgens worden de ‘analyse beleid en visie’, ‘analyse beheerplan’ en ten slotte ‘analyse beleidsregel en verordening’ onderscheiden.

m = mogelijk past in dit instrument

n = niet mogelijk mag niet in dit instrument worden opgenomen

d = deels een aantal onderdelen past (waarschijnlijk) gedeeltelijk

HOOFDLETTER past overwegend in dit instrument

Voorbeeld: Voor het Afvalbeleidsplan geldt dat sommige onderdelen deels in de omgevingsvisie, en deels in het programma terecht kunnen komen.

Naam visie en / of beleidsstuk	Omgevingswet					overig
	omgevings- visie	programma	omgevings- plan	omgevings- waarde	beleids- regel	
Actieprogramma duurzaamheid		m				
Afvalbeleidsplan	d m	d m				
Detailhandelsnota	d m	d m				
DNA Nieuwkoop	m					
Duurzaamheidsagenda		m				
Economische Actieagenda Nieuwkoop	d m	d m				
Flexibel Meerjaren Programma Rijn- en Veenstreek	d m	d m				
GVVP	d m	d m				
Herijking Structuurvisie	m					
Herziening grondexploitaties		m				
Kadernota Grondbeleid		m				
Kadernota Integrale Veiligheid	d m	d m				
Landschapsonwikkelingsplan Rijn- en Veenstreek (Visiedeel)	d M	d m				
Landschapsonwikkelingsplan Rijn- en Veenstreek (Uitvoeringsprogramma)		m				
Maatschappelijke structuurvisie 2040 ‘Nieuwkoop in perspectief’	d M	d m				
Nota lokaal Gezondheidsbeleid	d m	d m				

Naam visie en / of beleidsstuk	Omgevingswet					overig
	omgevings- visie	programma	omgevings- plan	omgevings- waarde	beleids- regel	
Parkeerbeleid Gemeente Nieuwkoop 2015	d m	d m				
Ruimtelijke visie Greenport Aalsmeer	m					
Structuurvisie Nieuwkoop 2040 deel 1	d M	d m				
Structuurvisie deel 2		m				
Uitvoeringsagenda ruimtelijke visie Greenport Aalsmeer		m				
Woonvisie	d m	d m				

Naam beheerplan	Omgevingswet					overig
	omgevings- visie	programma	omgevings- plan	omgevings- waarde	beleids- regel	
Beheerplan civiele kunstwerken	d m	d M				
Beheerplan nautisch- en vaarwegbeheer	d m	d M				
Beheerplan speelvoorzieningen	d m	d M				
Beheerplan waterpartijen	d m	d M				
Beheerplan wegen	d m	d M				
Beleids- en beheerplan openbaar groen	d m	d M				
Beleids- en beheerplan openbare verlichting	d m	d M				
Gemeentelijk rioleringsplan	d m	d M				
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	d m	d M				
Speelruimtebeheerplan Gemeente Nieuwkoop	d m	d M				

Naam verordening of beleidsregel	Omgevingswet					overig
	omgevings- visie	programma	omgevings- plan	omgevings- waarde	beleids- regel	
APV			d m / d n			d m / d n
Beleidsregel wonen en vliegen 20 Ke-contour Schiphol			m		m	
Bouwverordening 2012 Gemeente Nieuwkoop			m			
De beleidsregels voor evenementen in de gemeente Nieuwkoop			d m / d n		m	
Erfgoedverordening Gemeente Nieuwkoop			m			d m / d n
Exploitatieverordening Gemeente Nieuwkoop 2007			m			m
Inspraakverordening Gemeente Nieuwkoop 2009			d m			d m
Nulstelsel Coffeeshops van de Gemeente Nieuwkoop			n		m	d m
Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschadegemeente Nieuwkoop 2009			m			m
Rioolaansluitverordening Nieuwkoop			m			
Toetsingsbeleid Bouwbesluit 2012					m	
Uitwegenbeleid Gemeente Nieuwkoop			m		m	
Verordening geurhinder en veehouderij			m			
Verordening monumentencommissie			m			m
Verordening speelautomaten gemeente Nieuwkoop			n			m
Verordening werkzaamheden kabels en leidingen gemeente Nieuwkoop 2014			d m / d n			d m / d n

Nadere uitleg en conclusies analyse bestaand beleid en regelgeving

Beleid

Bij een aantal elementen is integratie voorgeschreven. In de omgevingsvisie moet de gemeenteraad de hoofdlijnen van het beleid voor de fysieke leefomgeving bundelen. Een uitwerking van beleid voor een gebied of sector kan in een programma op grond van de Omgevingswet worden opgenomen.

De wetgever streeft naar zoveel mogelijk integraal beleid, maar heeft dat voor programma's op grond van de Omgevingswet niet voorgeschreven. Er is voor de gemeente dus geen verplichting tot vaststelling van een integraal programma. Uit het stelsel van de Omgevingswet vloeit voort dat de omgevingsvisie en programma's communicerende vaten zijn. Beleid dat de gemeente te specifiek vindt voor de visie kan worden opgenomen in een programma en vice versa.

De beheerplannen vallen zonder uitzondering grotendeels in de categorie programma's. Doelstellingen kunnen worden opgenomen in de omgevingsvisie. Er zal nader bezien worden of integratie van beheerplannen wenselijk is en/of integratie met andere programma's wenselijk is.

Regels

Bij de regels heeft de gemeente geen keuze. Integratie in het omgevingsplan van direct werkende regels over de fysieke leefomgeving is de enige optie. Alle bestaande bestemmingsplannen gaan bij inwerkingtreding van de Omgevingswet deel uitmaken van het omgevingsplan.

Daarnaast moeten alle andere regels over de fysieke leefomgeving in het omgevingsplan worden opgenomen. Veel van die regels zijn te vinden in verordeningen, zoals de APV. Die operatie moet voor 2029 worden afgerond. Tot die tijd blijven de regels in verordeningen gewoon gelden. De gemeente zal bij verordeningen waarvan (sommige) regels niet in het omgevingsplan landen, moeten bezien of de resterende bepalingen kunnen worden geïntegreerd in een of meer verordeningen.

De inventarisatie heeft geen bestaande regels opgeleverd die als omgevingswaarde¹⁰ in een omgevingsplan moeten worden aangemerkt.

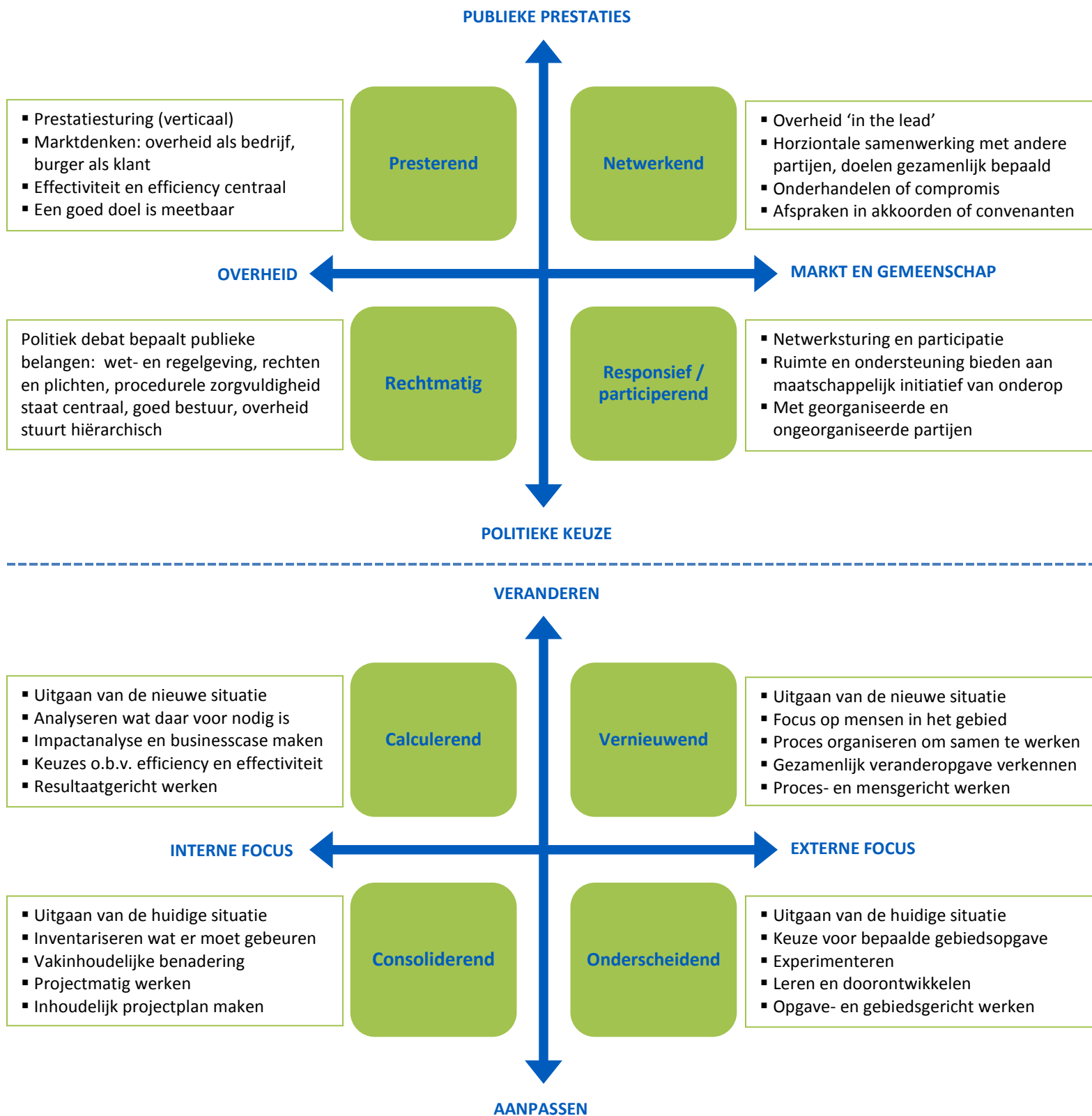
Bij de toepassing van regels in het omgevingsplan of het verlenen van vergunningen en andere beschikkingen op het gebied van de fysieke leefomgeving kunnen beleidsregels worden gesteld op grond van de Awb. Ook Nieuwkoop heeft die mogelijkheid benut. De Omgevingswet roept de vraag op welke beleidsregels kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan en welke beleidsregels met elkaar kunnen worden geïntegreerd in één document.

¹⁰ *Kwaliteitsnorm om beleid van een omgevingsvisie uit te voeren voor (een onderdeel van) de fysieke leefomgeving, gesteld door gemeente, provincie of Rijk of volgend uit Europese of andere internationale verplichtingen.*

Bijlage 4 Kerninstrumenten omgevingswet

Instrument	Inhoud	Reikwijdte	In de plaats van	Bevoegd gezag	Procedure	Rechtsgevolg	Rechtsbescherming
omgevingsvisie (verplicht)	integraal beleid fysieke leefomgeving	hele grondgebied	structuurvisie	gemeenteraad	zienswijze	zelfbindend	niet nodig
programma (facultatief)	uitwerking beleid gebiedsvisie pakket maatregelen	deelgebied of onderwerp	structuurvisie voor deelgebied of aspect, beheerplan	B&W	niet geregeld	zelfbindend	niet nodig
omgevingsplan (verplicht)	regels voor activiteiten; omgevingswaarde (doelstelling)	hele grondgebied	bestemmingsplannen, beheersverordening	gemeenteraad, delegatie naar B&W	zienswijze	bindend	beroep Raad van State
omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit	o.g.v. vergunningsplicht in omgevingsplan (1) in afwijking van omgevingsplan (2)	aanvraag	omgevingsvergunning Wabo	(1) B&W, geen advies van raad (2) B&W, advies gemeenteraad	kort, geen zienswijze	bindend	bezwaar, beroep, hoger beroep
andere omgevingsvergunning	vergunning	aanvraag	omgevingsvergunning Wabo	B&W	kort, geen zienswijze	bindend	bezwaar, beroep, hoger beroep

Bijlage 5 Hulpmiddelen bepalen verandertype / invoeringsstrategie

Bijlage 6 Toelichting experiment omgevingsplan

Toelichting experiment omgevingsplan

1. Inleiding

In de startnotitie is aangegeven waarom wordt voorgesteld het plangebied Buytewech-Noord aan te melden bij de Minister van Infrastructuur en Milieu voor een experiment met een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. In deze analyse wordt ingegaan op de mogelijkheden van zo'n bestemmingsplan, de voor- en nadelen, de alternatieve locaties en de aanmeldingsprocedure.

2. Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

2.1 Inhoud experiment

De Crisis- en herstelwet biedt in artikel 2.4 mogelijkheden voor innovatieve experimenten. Een experiment moet bijdragen aan duurzaamheid, innovatief zijn en bijdragen aan de bestrijding van de economische crisis (werkgelegenheid opleveren). Aangemelde en goedgekeurde experimenten worden opgenomen in het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet.

Een van de al toegepaste experimentvormen is het vaststellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (dat door veel gemeenten omgevingsplan wordt genoemd). Zo kunnen gemeenten nu al met de systematiek van het omgevingsplan werken. De regeling daarvan is te vinden in artikel 7c van het besluit. Inmiddels zijn circa 100 gebieden aangemeld.

Na de aanwijzing van de locatie geldt voor elke herziening van een bestemmingsplan voor die locatie dat de regels over een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in art. 7c van de Crisis- en herstelwet van toepassing zijn.

2.2 Mogelijkheden bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (art. 7c Chw)

Artikel 7c lid 1: ruimere reikwijdte regels

In het bestemmingsplan mag een ruimer criterium gehanteerd worden dan een goede ruimtelijke ordening. Regels zijn toegestaan als die nodig zijn voor het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, of het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Deze doelstelling is zeer breed. De gemeente mag bijvoorbeeld regels over duurzaamheid en het aanbrengen van beplanting opnemen. Een tweede voordeel is dat discussies over de vraag of een voorschrift in het belang van een goede ruimtelijke ordening is gesteld niet meer relevant zijn. Anderzijds kunnen aanvullende regels leiden tot meer zienswijzes en beroepen. Ook kunnen omwonenden verzoeken om regels op te nemen over onderwerpen die niet onder ruimtelijke ordening vallen, maar wel de fysieke leefomgeving betreffen. Dergelijke verzoeken moeten inhoudelijk beoordeeld worden.

Artikel 7c lid 2: herzieningstermijn twintig jaar

In dit lid is bepaald dat het bestemmingsplan pas na twintig jaar hoeft te worden herzien, dit in afwijking van de gebruikelijke herzieningstermijn van tien jaar als opgenomen in artikel 3.1 lid 2 Wro. Dit betekent een langere tijdhorizon en daarmee ook dat de toets van de uitvoerbaarheid zich over die termijn uitstrekt.

Artikel 7c lid 3: voorlopige bestemming

Op grond van artikel 3.2 Wro kan een bestemmingsplan voor vijf jaar een voorlopige bestemming toekennen aan gronden. Dat mag nu tien jaar worden.

Artikel 7c lid 4: regels uit verordeningen

Het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte mag regels over de fysieke leefomgeving bevatten, die nu op grond van art. 108 Gemeentewet gesteld worden. Het is dus al mogelijk regels uit verordeningen over te hevelen naar het bestemmingsplan.

Artikel 7c lid 5: melding

Een bestemmingsplan onder de Wro mag geen meldingenstelsel bevatten. Een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte mag dit wel. Voor een aantal onderwerpen bestaat op grond van verordeningen een meldingsplicht, bijvoorbeeld voor graafwerkzaamheden. Dankzij de bevoegdheid in dit artikel, zouden die regels overgezet kunnen worden naar het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte.

Artikel 7c lid 6: beleidsregels

Lid 6 maakt het mogelijk regels op te nemen in de voorschriften, waarvan de uitleg afhankelijk is van door de gemeenteraad of burgemeester en wethouders op te stellen beleidsregels. Deze bevoegdheid is facultatief. Een voorbeeld: beleidsregels over parkeren.

Artikel 7c lid 7: beleidsregels welstand door de gemeenteraad

Deze optie is niet relevant voor Nieuwkoop.

Artikel 7c lid 8: inperken planschade

Dit artikellid maakt het eenvoudiger om bestaande onbenutte bouwmogelijkheden weg te bestemmen. Omdat het wegbestemmen drie jaar voor de herziening van het bestemmingsplan wordt aangekondigd, is het alleen bruikbaar bij herzieningen die pas na die termijn hoeven te worden vastgesteld.

Artikel 7c lid 9 onder a 1° en b: eisen digitale standaarden

Het is niet langer verplicht om digitale standaarden te gebruiken en om het plan beschikbaar te stellen aan de landelijke voorziening. Het benutten van deze mogelijkheid wordt voor Nieuwkoop noodzakelijk als het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte onderdelen gaat bevatten waarin de standaarden nog niet voorzien.

Artikel 7c lid 9 onder a 2°: eisen aan uitvoerbaarheid en betrekken milieukwaliteitseisen

De gemeente hoeft niet meer aan te tonen dat het waarschijnlijk is dat een nieuwe bestemming binnen tien jaar na vaststelling van het plan zal worden gerealiseerd. Wel moet de gemeente motiveren dat de nieuwe bestemming op zich uitvoerbaar is. Ook is de gemeente niet meer verplicht om rekening te houden met de milieukwaliteitseisen, die krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer zijn vastgesteld.

Artikel 7c lid 9 onder c en d: geluidhinder

Het wordt mogelijk het besluit hogere grenswaarde van de Wet geluidhinder te integreren in de herziening van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Ook kan onderzoek worden uitgesteld.

Artikel 7c lid 10: eventueel uitstel exploitatieplan

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan mag de gemeenteraad besluiten dat wordt afgeweken van een verplichting om direct een exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 lid 1 en 3 Wro. De verplichting schuift dan door naar de aanvraag van een omgevingsvergunning voor bouwen. Hierdoor ontstaat meer flexibiliteit. Omdat Nieuwkoop via anterieure overeenkomsten de grondexploitatie wil regelen, zal deze optie waarschijnlijk niet gebruikt worden.

Art. 7c lid 11: mogelijkheid maatwerkvoorschrift milieu voor inrichtingen

Dit is de mogelijkheid om hogere of lagere gebiedsgerichte geluidswaarden op te nemen dan art. 2.17 van het Activiteitenbesluit, dat gaat over inrichtingen, voorschrijft.

Artikel 7c lid 12: delegatie aan burgemeester en wethouders.

De raad kan de bevoegdheid tot het wijzigingen van onderdelen van het bestemmingsplan delegeren aan burgemeester en wethouders.

Artikel 7c lid 13: indieningsvereisten verbreed naar fysieke leefomgeving

Bij een aanvraag om vergunning voor afwijking van het bestemmingsplan of voor een binnenplanse afwijking verstrekt de aanvrager ook gegevens over de gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Deze bepaling sluit aan op de mogelijkheden tot het stellen van ruimere regels zoals bedoeld in het eerste en vierde lid. De bepaling geldt van rechtswege voor het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Er is geen besluit van de gemeenteraad voor nodig.

Artikel 7c lid 14: ruimere beoordelingsregels omgevingsvergunning

Bij de beoordeling van een aanvraag om vergunning voor afwijking van het bestemmingsplan of voor een binnenplanse afwijking toetsen B&W aan het belang van de fysieke leefomgeving, in plaats van het smallere begrip goede ruimtelijke ordening. Deze bepaling sluit aan op de mogelijkheden tot het stellen van ruimere regels zoals bedoeld in het eerste en vierde lid. De bepaling geldt van rechtswege voor het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Er is geen besluit van de gemeenteraad voor nodig.

2.4 Voor- en nadelen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

Het experiment leidt niet tot een inhoudelijke verzwarening ten opzichte van een traditioneel bestemmingsplan. De toepassing van sommige mogelijkheden vergt een extra inspanning (zoals het stellen van regels voor nieuwe onderwerpen), terwijl bij andere mogelijkheden de inspanning van de gemeente juist vermindert (zoals looptijd 20 jaar, uitstel onderzoek). Wat ook minder inspanning vergt is dat niet beargumenteerd hoeft te worden dat een regel nodig is voor een goede ruimtelijke ordening. Het daarvoor in de plaats tredende criterium fysieke leefomgeving is veel ruimer. Dat maakt de regels ook minder vatbaar voor vernietiging door de rechter. Ook de relativering van de uitvoerbaarheid maakt plannen minder kwetsbaar.

Procedureel is er geen verzwaring. De procedure is hetzelfde als bij een gewoon bestemmingsplan. Wel zal de gemeente in de toelichting het al toepassen van de nieuwe mogelijkheden moeten motiveren. Het lijkt voorts logisch dat de toelichting ook motiveert welke voor de hand liggende mogelijkheden niet worden benut (de gemeente heeft immers zelf gevraagd om de 'extraatjes'). Er kan sprake zijn van meer zienswijzen en/of meer beroep worden ingesteld indien de nieuwe regelmogelijkheden worden toegepast, of als dat ten onrechte wordt nagelaten.

Alles overziend zijn de risico's als zeer laag in te schatten, terwijl de voordelen substantieel kunnen zijn.

2.5 Toegevoegde waarde voor Buytewech-Noord

Voor Buytewech-Noord zit op het eerste gezicht de toegevoegde waarde in de verbrede reikwijdte van regels en de daarmee samenhangende ruimere mogelijkheden voor beleidsregels. Duurzaamheid laat zich makkelijk inpassen. Ook de lichtere toets aan uitvoerbaarheid en de langere looptijd zijn voordelen. Voorts kan het meenemen van een besluit hogere grenswaarde handig zijn. Daarnaast kan de gemeente al experimenteren met integratie van bepalingen uit verordeningen.

3. Beoordeling andere (plan)gebieden dan Korteraar

Buytewech-Noord

Dit plangebied voldoet aan de criteria van het Rijk. Qua planning sluit het goed aan. Van belang bij dit gebied is dat het experimentkarakter niet tot vertraging leidt. De regeling in het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet biedt vooral extra mogelijkheden voor een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Er zijn geen actieve verplichtingen voor de gemeente in opgenomen. Zoals aangegeven kan het benutten van de extra mogelijkheden wel tot meer zienswijzen en beroepschriften leiden.

Noordse Buurt

Het gebied voldoet aan de criteria van het Rijk. Er zijn ook nadelen: de beladen voorgeschiedenis, de onzekerheid over de gewenste ontwikkelingen in het gebied en de mogelijke bezwaren van bewoners tegen een experiment met 'hun' gebied.

Paradijsweg e.o

Het gebied voldoet aan de criteria van het Rijk. De beleidsvorming is nog onvoldoende gevorderd en de kans op vertraging is daardoor aanzienlijk.

Recreatieparken

Het gebied voldoet niet zonder meer aan de criteria van het Rijk. Het plan lijkt geen werkgelegenheid op te leveren en bevat in beginsel geen maatregelen voor duurzaamheid. De beleidsvorming is nog onvoldoende gevorderd en de kans op vertraging is aanwezig.

4. Procedure voor aanmelding experiment en aanvulling Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Aanmeldingsprocedure

Twee keer per jaar start de procedure om het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet te wijzigen (de zogenoemde tranches). Doel hiervan is om nieuwe projecten aan de Crisis- en herstelwet toe te voegen. De sluitingsdata voor deze procedures zijn 1 maart en 1 oktober. Voor een gemeente verzorgen burgemeester en wethouders de aanmelding. Die versturen een brief met een plan voor de innovatieve ontwikkeling en geven aan op welke punten ze willen afwijken van de betreffende wettelijke bepalingen.

Formele procedure nadat het experiment in de concept-Amvb is opgenomen

De minister stelt de concept-Amvb vast. Daarna is er een inspraakprocedure via internetconsultatie. Een ieder wordt de gelegenheid geboden om binnen vier weken na de dag van bekendmaking wensen en bedenkingen ter kennis van de Minister te brengen. Tegelijkertijd volgt de zogenaamde voorhangprocedure. Dat houdt in dat de Tweede Kamer en Eerste Kamer de kans krijgen te reageren. Soms leidt de voorhang tot een debat met de minister.

Na verwerking van alle reacties stelt de ministerraad de ontwerp-Amvb vast en legt die via de Koning voor advies voor aan de Raad van State. Na verwerking van het commentaar van de Raad van State in een nader rapport legt de minister (of de ministerraad bij een negatief oordeel van de Raad van State) de Amvb ter tekening voor aan de Koning. Soms staat de datum van inwerkingtreding in de Amvb, maar gebruikelijk is dat daarvoor een afzonderlijk Koninklijk Besluit wordt genomen. De totale procedure beslaat zeker negen maanden, waarbij overigens de kans nihil is dat het aangemelde experiment ten finale wordt afgewezen.